

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

RPW/32882/2023 P
Data: 2023-01-25

DOI.R.11-094-1-12/2022

Warszawa, dnia 16 stycznia 2023 r.

Pan Konstanty Radziwiłł
Wojewoda Mazowiecki

MAZOWIECKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE
ODDZIAŁ KANCELARII I OBSŁUGI KLIENTA

wpł. dnia 2023 -01- 25 w dt

zał. 1

Szanowny Panie Wojewodo,

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020, poz. 224), w załączeniu przekazuję Wystąpienie Pokontrolne z kontroli zrealizowanej w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie w trybie zwykłym przez Departament Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA na temat: „Kontrola działania organu w postępowaniu o uznanie za repatrianta. “

Z wyrazami szacunku,

z upoważnienia
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

DYREKTOR
Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA

Marek Zieliński

Załącznik;

1. Wystąpienie Pokontrolne na 32 stronach

Otrzymują;

1. adresat
2.a/a

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

DOI.R.II-094-1-9/2022

Warszawa, dnia 16 stycznia 2023 r.

Egz. Nr.. 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie (dalej również „MUW”) - adres: 00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, na temat: „kontrola działania organu w *postępowaniu o uznanie za repatrianta.*”

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 14 listopada 2022 r. - 18 listopada 2022 r., na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 224), przez zespół kontrolerów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w składzie:

- Pani Luiza Urbaniak, radca w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA kierownik zespołu kontrolerów - upoważnienie Nr 5/22 z dnia 08 listopada 2022 r.,
- Pani Joanna Karczewska, radca w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA - członek zespołu kontrolerów — upoważnienie Nr 4/22 z dnia 08 listopada 2022 r.

Zakres przedmiotowy kontroli:

1. Prawdliwość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1105).
2. Rejestracja i wprowadzanie do SI POBYT spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji.
3. Sprawowanie nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami o uznanie za repatrianta, w tym zapewnienie rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań.

Kontrolą objęty został okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r.

Celem kontroli była:

- ocena prawidłowości i terminowości rozpoznawania spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy o repatriacji, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r.;
- ocena rejestracji i wprowadzania do SI POBYT spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16
 - ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy o repatriacji, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r.;
- ocena sprawowania nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami o uznanie za repatrianta, w tym zapewnienie rozwiązań
 - organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań,

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli, takich jak: legalność, rzetelność i celowość.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był Pan Konstanty Radziwiłł, pełniący od 25.11.2019r. funkcję Wojewody Mazowieckiego. Zadania związane z uznaniem za repatrianta były realizowane w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (adres: 00-624 Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5).

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Wydziału Spraw Cudzoziemców w MUW była Pani XXXXX, funkcję Zastępcy Dyrektora pełniła Pani Anna Kamińska, a Kierownika Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji w Wydziale Spraw Cudzoziemców MUW Pani XXXXX.

I. OCENA

Działania Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w zakresie realizacji zadań związanych z uznaniem za repatrianta, ocenia się pozytywnie mimo **stwierdzonych nieprawidłowości**.

Pozytywną ocenę uzasadniają: wnikliwe prowadzenie postępowań i dokładanie należytej staranności przy gromadzeniu materiału dowodowego we wszystkich badanych sprawach. Przed wydaniem decyzji o uznaniu za repatrianta szczegółowo i rzetelnie badano, czy wnioskodawcy spełniają przesłanki ustawowe z uwzględnieniem wagi podejmowanych w tym zakresie rozstrzygnięć. We wszystkich skontrolowanych sprawach organ prawidłowo wydał decyzje, zgodnie ze stanem faktycznym oraz obowiązującymi w tym względzie przepisami prawa. W sprawach pozostawionych bez rozpoznania - organ prawidłowo zastosował tę instytucji kodeksu postępowania administracyjnego.

W MUW zapewnione było odrębne stanowisko przeznaczone do osobistego składania wniosków w sprawach o uznanie za repatrianta. Stanowisko, przy którym obsługuje się klientów, jest zabezpieczone przed niekontrolowanym ujawnieniem danych osobowych przy pomocy przegrody.

W jednostce kontrolowanej przestrzegano, co do zasady, wymogów związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych, określonych na gruncie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - t. j. Dz.U. z 2022r., poz. 2000, (dalej również: „kpa”). Niemniej jednak, za nieprawidłowe należy uznać stwierdzone przypadki niedotrzymania terminów załatwiania spraw, przewlekłości prowadzonych postępowań, bezczynności organu oraz niewypełnienia obligatoryjnego obowiązku określonego w art. 79a kpa, zgodnie z którym w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, organ administracji publicznej informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Ponadto, stwierdzono przypadki niezawiadomienia strony o niedotrzymaniu terminu oraz wyznaczeniu nowego terminu do załatwienia sprawy.

Pozytywnie oceniono obszar związany ze sprawowaniem nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o uznanie za repatrianta, w tym zapewnieniem rozwiązań organizacyjnych gwarantujących realizację zadań. W tym celu w jednostce kontrolowanej wyznaczono jednego pracownika odpowiadającego za procedurę w zakresie uznania za repatrianta w odniesieniu do wszystkich wpływających wniosków w tych sprawach. Wskazano jednocześnie osobę zastępującą, która odpowiada za całość załatwiania

postępowaniami w sytuacji nieobecności pracownika odpowiadającego za procedurę. Zarówno pracownik, jak i osoba która go zastępuje, realizują zadania pod nadzorem Kierownictwa Wydziału. Pozytywną ocenę uzasadnia określenie zakresu zadań delegowanych poszczególnym pracownikom, zapewnienie ciągłości realizacji zadań poprzez ustanowienie systemu zastępstw. Niemniej jednak, wykazano przypadki niewystarczającego nadzoru nad terminową realizacją zadań związanych z wydawaniem rozstrzygnięć w sprawach o uznanie za repatrianta, co nie miało negatywnego wpływu na merytoryczny poziom wykonywanych zadań w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji Wydziału do Spraw Cudzoziemców MUW.

II. USTALENIA KONTROLI

Organizację pracy i strukturę organizacyjną Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie określa *Regulamin Organizacyjny Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 18 stycznia 2019r. (Zarządzenie Nr 5 Wojewody Mazowieckiego w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie)*.

(Dowód: akta kontroli - Tom V str. 137-161)

Zgodnie z ww. *Regulaminem* Organizacyjnym zadania dotyczące realizacji ustawy o repatriacji należą do zakresu działania Wydziału Spraw Cudzoziemców (dalej również: WSC), w skład którego wchodzi:

- a) Oddział Obywatelstwa i Repatriacji — WSC-I
- b) Oddział Pobytów Czasowych — WSC-II
- c) Oddział Obsługi Klienta — WSC-III
- d) Oddział Organizacyjno-Administracyjny — WSC-IV
- e) Oddział Pobytów Stałych — WSC-V
- f) Oddział Dokumentacji — WSC-VI

Szczegółową organizację wewnętrzną, zasady kierowania WSC, zakres zadań poszczególnych oddziałów i stanowisk określono w Regulaminie wewnętrznym Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

(Dowód: akta kontroli - kom V str. 109-128)

Stosownie do postanowień Regulaminu za należyte wykonywanie zadań i sprawną organizację pracy Wydziału odpowiada Dyrektor. Do Dyrektora należy sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad pracą:

- a) Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji — WSC-I
- b) Oddział Obsługi Klienta — WSC —III
- c) Oddziału Organizacyjno-Administracyjnego— WSC-IV
- d) Oddział Dokumentacji — WSC —VI

Do Zastępcy dyrektora należy bezpośredni nadzór nad pracą:

- a) Oddział Pobytów Czasowych - WSC - II
- b) Oddział Pobytów Stałych — WSC- V

c) samodzielnego stanowiska radcy prawnego

Oddziałami kierują kierownicy oddziałów. Oddziałem Obsługi Klienta kieruje kierownik przy pomocy zastępców kierownika. Oddziałem Pobytów Czasowych i Oddziału Dokumentacji kieruje kierownik przy pomocy zastępcy kierownika. W razie nieobecności kierownika oddziału, jego zadania wykonuje zastępca kierownika oddziału, a w przypadku braku zastępcy kierownika oddziału lub jego nieobecności - wyznaczony przez kierownika oddziału pracownik.

Skargi na kierowników oddziałów i zastępców kierowników oddziałów oraz radcę prawnego rozpatruje dyrektor lub zastępca dyrektora zgodnie z § 3 ust. 2 i 3 regulaminu wewnętrznego.

(Dowód: akta *kontroli - kom V* str. 109-128)

Jak wynika z wyjaśnień przedstawionych w trakcie przeprowadzonej kontroli przez pracownika Wydziału Spraw Cudzoziemców – Pana XXXXXXX, w zakresie prowadzenia spraw o uznanie za repatrianta w MUW przyjęto zasadę, że pierwszy termin ich załatwienia, zgodnie z art. 35 § 3 kpa to dwa miesiące od daty wpływu wniosku, gdyż wymagają one ścisłej współpracy z innymi organami i instytucjami. Ponadto wyjaśniono, że w sprawach, których nie można załatwić we wskazanym terminie, kolejny termin załatwienia wyznaczany jest w sposób realny, tj. w rozsądnych granicach, określanych przez dotychczasową praktykę postępowań o podobnym charakterze. Zakreślony termin winien bowiem uwzględniać nie tylko przewidywany czas uzyskania odpowiedzi od innych organów i instytucji, ale również czas niezbędny dla dokonania analizy zgromadzonego materiału dowodowego.

Na podstawie badanej próby obejmującej 46 spraw ustalono, że w większości prawidłowo został określony termin ich załatwienia, który był uzależniony od stopnia skomplikowania i zakresu podejmowanych czynności. Stwierdzono, że sprawy, w których przyjęto dwumiesięczny termin na ich rozpatrzenie, były szczególnie skomplikowane, wymagały wnikliwego gromadzenia dowodów, współpracy z innymi organami *oraz* dokonywania rzetelnej analizy. W związku z tym, że w sprawach o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1 i ust. 2 ustawy o repatriacji koniecznym było uzyskanie decyzji konsula o stwierdzeniu polskiego pochodzenia (art. 16a ust. 5), terminy prowadzonych postępowań były kilkukrotnie przedłużane, przez co nastąpiły opóźnienia w zakończeniu postępowań. (np. sprawy o numerach WSC-1.2116.2.18.2021, WSC-1.6112.2.12,2021, WSC-1.6112.2.17.2021).

(Dowód: akta *kontroli - Tom I* str. 35-51, *Tom II* str. 143-162, str. 53-77)

W programie kontroli założono, że próba będzie obejmować 46 akt, jednak w trakcie kontroli ustalono, że wytypowane do kontroli akta WSC-1.6112.2.10.2021 znajdują się aktualnie w organie odwoławczym - w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji M5WiA, dlatego próbie kontroli w MUW poddano 45 spraw.

III. STAN PRAWNY DOTYCZĄCY PRZEDMIOTU KONTROLI

Stosownie do postanowień art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji w rządowej*, minister kontroluje podległe mu lub przez niego nadzorowane organy lub jednostki organizacyjne. Zgodnie z art. 4 ww. ustawy, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, kontrolę przeprowadza się pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Kwestie związane z uznaniem za repatrianta zostały uregulowane w *ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji*. Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o repatriacji do postępowań w sprawach o uznanie za repatrianta, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks *postępowania* administracyjnego, o ile ustawa o *repatriacji* nie stanowi inaczej. Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy o repatriacji decyzję w sprawie uznania za repatrianta wydaje wojewoda właściwy ze względu na zamierzone miejsce osiedlenia się wnioskodawcy.

W art. 16 ust. 1, 2 i 2a ustawy o repatriacji wyróżniono trzy tryby uznania za repatrianta. Dla każdego z trybów określono zamknięty katalog przesłanek uznania za repatrianta:

a) Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o repatriacji za repatrianta może być uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest polskiego pochodzenia;
- 2) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 (tj. na terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej);
- 3) nie zachodzą wobec niej okoliczności, o których mowa w art. 10a¹;
- 4) przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 144 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach², lub przysługującego jej w związku z odbywaniem studiów prawa pobytu, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin";
- 5) złożyła wniosek do wojewody w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły wyższej.

b) Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy, za repatrianta może być także uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki.

- 1) jest polskiego pochodzenia;

¹ Zgodnie z art. 20a ustawy o z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji okoliczności te zachodzą w przypadku osoby, która:

- 1) utraciła obywatelstwo polskie nabyte w drodze repatriacji lub
- 2) repatriowała się z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie umów repatriacyjnych zawartych w latach 1944-1957 przez Rzeczpospolitą Polską albo przez Polską Rzeczpospolitą Ludową z Białoruską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Ukrainą Socjalistyczną Republiką Radziecką, Litewską Socjalistyczną Republiką Radziecką lub Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich do jednego z państw będących stroną tych umów, lub
- 3) w czasie pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działała na szkodę podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 4) uczestniczyła lub uczestniczy w łamaniu praw człowieka, lub
- 5) jej dane znajdują się w Systemie informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub
- 6) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 7) obowiązuje wpis danych osoby do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

² t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2345, z

późn. zm. t. j. Dz. U. z 2021 r.

poz. 1697.

2) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;

3) nie zachodzą wobec niej okoliczności, o których mowa w art. 10a;

4) przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na osiedlenie się, lub prawa stałego pobytu;

5) posiada w Rzeczypospolitej Polskiej źródło utrzymania oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego.

c) Zgodnie z art. 16 ust. 2a ustawy, za repatrianta może być uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) uzyskała zezwolenie na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako małżonek repatrianta;

2) nie zachodzą wobec niej okoliczności, o których mowa w art. 10a;

3) posiada w Rzeczypospolitej Polskiej źródło utrzymania oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego.

Dowód potwierdzający posiadanie lub zapewnienie źródeł utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej nie jest wymagany w przypadku osób małoletnich oraz osób, którym przysługują uprawnienia emerytalne lub rentowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 16 ust. 3 w związku z art. 12 ust. 6 ustawy o repatriacji).

Do oceny, czy osoba ubiegająca się o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 2 lub 2a ustawy uzyskała wymagane ww. przepisami zezwolenia pobytowe, stosuje się przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin. W przypadku zezwoleń pobytowych udzielonych przed wejściem w życie ww. aktów prawnych, ocenę, czy wnioskodawca posiadał wymagane zezwolenie przeprowadza się na podstawie obowiązujących wówczas przepisów regulujących kwestie legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce, które zostały zastąpione wyżej wskazanymi aktami prawnymi.

Postępowanie w sprawie uznania za repatrianta jest inicjowane na wniosek strony, złożony na formularzu (art. 16a ust. 2 ustawy o repatriacji). Nie jest możliwe wszczęcie postępowania w ww. sprawie z urzędu. Formularz wniosku został określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o uznanie za repatrianta oraz wymogów dotyczących dokumentów dołączanych do wniosku⁴, które weszło w życie z dniem 23 czerwca 2018 r. W okresie objętym kontrolą od 1 stycznia 2018 do 22 czerwca 2018 r. obowiązywał formularz wniosku określony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o uznanie za repatrianta oraz wymogów dotyczących dokumentów dołączanych do wniosku*.

Zgodnie z art. 16a ust. 12 ustawy o repatriacji formularz wniosku wypełnia się w języku polskim. Dokumenty sporządzone w języku obcym składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego (art. 16a ust. 13 ustawy o repatriacji).

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1199.

* Dz. U. z 2017 r. poz. 942.

Do wniosku o uznanie za repatrianta należy dołączyć dokumenty wskazane w art. 16a ust. 3, 4 i 6 ustawy o repatriacji. Wniosek o uznanie za repatrianta może obejmować osobę małoletnią. W takim przypadku należy złożyć dodatkowo dokumenty wskazane w art. 16a ust. 7-11 ww. ustawy, w szczególności dotyczące wyrażenia przez rodziców lub opiekunów prawnych zgody na nabycie obywatelstwa polskiego, bądź samą osobą małoletnią, jeżeli ukończyła 16 lat.

O uznanie za repatrianta może wystąpić osoba będąca obywatelem polskim, jak również nie posiadająca obywatelstwa polskiego. W myśl art. 16c ust. 1 ustawy o repatriacji osoba będąca cudzoziemcem w dniu wydania decyzji o uznaniu za repatrianta nabywa obywatelstwo polskie z dniem wydania powyższej decyzji, jeżeli ta decyzja stała się ostateczna. Zgodnie z art. 16c ust. 2 ww. ustawy po wydaniu decyzji o uznaniu za repatrianta, przy ustalaniu prawa osoby uznanej za repatrianta do świadczeń emerytalnych i rentowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich wysokości, okresy zatrudnienia za granicą uwzględnia się jako okresy składkowe. Możliwe są zatem dwa rodzaje skutków prawnych decyzji o uznaniu za repatrianta. Pierwszy z nich wiąże się z nabyciem obywatelstwa polskiego, jeżeli wnioskodawca był cudzoziemcem, a drugi – z możliwością uzyskania określonych uprawnień w sferze emerytalno-rentowej, niezależnie od tego, czy osoba, wobec której wydano decyzję o uznanie za repatrianta była w dacie wydania decyzji cudzoziemcem czy obywatelem polskim.

Postępowanie w przypadku wnioskowania o uznanie za repatrianta przez osoby będące cudzoziemcami wymaga szczególnej uwagi, ponieważ decyzja pozytywna wiąże się z nabyciem przez stronę obywatelstwa polskiego.

Istotnym elementem postępowania o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 2 i 2a ustawy o repatriacji jest udokumentowanie polskiego pochodzenia przez wnioskodawcę. Jeżeli wnioskodawca nie dysponuje decyzją konsula o stwierdzeniu polskiego pochodzenia, dołącza do wniosku o uznanie za repatrianta dokumenty, o których mowa w art. 6 tej ustawy, na potrzeby wydania przedmiotowej decyzji. W takim przypadku wojewoda przekazuje dokumenty wraz z wnioskiem o uznanie za repatrianta konsulowi właściwemu ze względu na ostatnie miejsce stałego zamieszkania za granicą osoby ubiegającej się o uznanie za repatrianta, w celu wydania decyzji w sprawie stwierdzenia jej polskiego pochodzenia (art. 16a ust. 5).

Stosownie do art. 16a ust. 14 ustawy o repatriacji, jeżeli wniosek o uznanie za repatrianta zawiera braki formalne, wojewoda wzywa do jego uzupełnienia w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 16b ust. 1 ustawy o repatriacji w toku prowadzonego postępowania, przed wydaniem decyzji w sprawie uznania za repatrianta, wojewoda zwraca się z wnioskiem do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu, a w razie potrzeby także do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego stołecznego) Policji oraz Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o przekazanie danych i informacji o osobie ubiegającej się o wydanie tej decyzji mających znaczenie dla prowadzonego postępowania. Stosownie do art. 16b ust. 4 ww. ustawy wojewoda wydaje decyzję w sprawie uznania za repatrianta w terminie 30 dni od dnia uzyskania informacji od organów.

Stosownie do art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji wojewoda prowadzi, w zakresie swojej właściwości, rejestr dotyczący uznania za repatrianta. Zgodnie z art. 33 ust. 4 ww. ustawy rejestr ten wchodzi w skład krajowego zbioru rejestrów,

ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Zgodnie z ww. przepisem krajowy zbiór rejestrów jest prowadzony w systemie teleinformatycznym. System ten funkcjonuje pod nazwą POBYT (SI POBYT).

Zgodnie z art. 33a pkt 1 lit. a ustawy o repatriacji w ww. rejestrze są gromadzone i przechowywane informacje o wnioskach i wydanych rozstrzygnięciach w sprawach uznania za repatrianta. Zakres danych osobowych wnioskodawców, które są gromadzone i przechowywane w rejestrach prowadzonych na podstawie *ustawy o repatriacji* został określony w art. 33a pkt 2 ustawy tej ustawy.

IV. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o repatriacji.

W badanym okresie MUW rozpatrzył łącznie 3 wnioski o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o repatriacji, z czego w trakcie kontroli zbadano wszystkie, tj. 100% w tym:

- 1 wniosek zakończony decyzją orzekającą o uznaniu za repatrianta,
- 1 wniosek zakończony decyzją odmawiającą uznania za repatrianta,
- 1 wniosek pozostawiony bez rozpoznania.

(Dowód.- akta kontroli - Tom I str. 1-51 - kopie z akt kontroli o numerach.' WSC-1.61 12.2.6.2020, WSC-1.61 12.2.7.2021, WSC-1.61 12.2.18.2021)

Ustalono, że w sprawie nr WSC-1.6112.2.6.2020 *zakończonyj* pozostawieniem wniosku bez rozpoznania, która wpłynęła do MUW w dniu 25.08.2020 r., organ podjął postępowanie niezwłocznie. Pismem z dnia 26.08.2020 r. nr WSC-1.6112.2.6.2020.25 organ wezwał stronę do uzupełniania braków formalnych w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pouczając jednocześnie stronę, że nie usunięcie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. W kierowanym piśmie poinformowano dodatkowo o treści art. 35 4 5 i art. 10 kpa. W przedmiotowej sprawie zapewniono stronie realizację uprawnień, wynikających z przepisów kpa. W związku z tym, że strona nie zastosowała się do wezwania z dnia 26.08.2020 r. (pismo zostało odebrane przez stronę 20.10.2020 r.), organ pismem z dnia 14.01.2021 r. nr WSC-1.6112.2.6.2020.25 poinformował o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania. Organ pozostawał w bezczynności od dnia 27.11.2020 r. do dnia 14.01.2021 r., co stanowi naruszenie art. 36 kpa. Data 27.11.2020r. wynika z uprawnienia Strony do uzupełnienia wniosku w terminie 30 dni od odebrania pisma organu oraz doliczono 7 dni na doręczenie korespondencji przez stronę do MUW.

(Dowód: akta kontroli - Tom I no str. 1-11)

W sprawie nr WSC-1.6112.2.7.2021, która wpłynęła do MUW dnia 10.02.2021 r. postępowanie zostało podjęte w dniu 19.02.2021 r. (wezwanie do uzupełnienia braków formalnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania). Do dnia 14.07.2021 r. strona uzupełniała akta sprawy o wymagane dokumenty. W kontrolowanej sprawie stwierdzono bezczynność organu w okresie od dnia 15.07.2021r. do 12.11.2021r., bowiem dopiero 12.11.2021r. organ ponownie wezwał stronę do uzupełnienia braków formalnych, wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy na dzień 21.03.2022 r. W dniu 12.11.2021 r. organ wystąpić również do Konsulatu Generalnego RP w Irkucku z prośbą o wydanie decyzji w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia. Wobec braku decyzji Konsula o uznaniu za osobę polskiego pochodzenia, organ dwukrotnie wyznaczył nowy termin do załatwienia sprawy: do 30.06.2022 r. i do 15.09.2022 r. Decyzja o uznaniu za repatrianta wydana została w dniu 31.08.2022 r.

W sprawie tej zespół kontrolerów zwrócił się w trakcie czynności kontrolnych z prośbą do MUW

o wyjaśnienie powodów beczynności organu i przewlekłości prowadzonego postępowania. MUW w piśmie z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-I.6110.1.2022 w pkt III wyjaśnił, że: *w tym przypadku brak możliwości utrzymania rygoru postępowania administracyjnego wynikać wyłącznie z fluktuacji kadr, tj. z odejścia w 2021 r. kilku pracowników z kilkuletnim doświadczeniem z powodu niesatysfakcjonującego uposażenia i znacznego obciążenia zadaniami". Przywołana Sprawa została wszczęta w dniu 10 lutego 2021 r., natomiast rozstrzygnięcie wydano w dniu 31 sierpnia 2022 r. W tym okresie za realizację zadań w przedmiocie uznania za repatrianta odpowiadało kilku pracowników, tj. p. XXXXXX (od dnia 2.01.2020 r. do dnia 30.06.2020a r.), p. XXXXXX (od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 31 października 2021 .j oraz p. XXXXXX (od dnia 1 listopada 2021 t. do chwili obecnej). (Dowód.- akta kontroli - Tom I na str. 12-34; Tom V na str. 6-7 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 r.)*

W sprawie nr WSC-1.6112.2.18.2021 r. która wpłynęła do MUW 16.11.2021 r., organ podjął postępowanie w dniu 07.12.2021 r. wzywając stronę do uzupełnienia braków formalnych. Kolejne wezwania były kierowane w dniach 26.01.2022 r., 02.02.2022 r. i 21.03.2022 r. W dniu 17.08.2022 r. wydana została decyzja odmawiająca uznania za repatrianta.

(Dowód: akta kontroli - Tom 1, na str. 35-51)

Ustalono, że w kontrolowanych sprawach brak jest jednoznacznej informacji, w jaki sposób został złożony wniosek, gdyż do akt nie zostały załączone koperty potwierdzające datę nadania oraz wpływu dokumentów. Z wyjaśnień pracownika Wydziału Spraw Cudzoziemców – Pana XXXXX wynika, że w większości spraw wnioski składane są osobiście na biurze podawczym Urzędu.

Ze względu na specyfikę prowadzonych postępowań, w których wymagana jest decyzja Konsula w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia wnioskodawcy, terminy prowadzonych postępowań były kilkukrotnie przedłużane, przez co nastąpiły opóźnienia w zakończeniu postępowań. Ustalono, że żadnej z badanych spraw MUW nie załatwiono w terminie wskazanym w art. 35 kpa. Ponadto, duża rotacja pracowników, zajmujących się prowadzeniem postępowań o uznanie za repatrianta, znacząco wpływała na terminy zakończenia postępowań. Należy zauważyć, że w razie niedotrzymania wyznaczonego w trybie art. 36 kpa terminu organ prowadzący postępowanie dopuszcza się tzw. beczynności. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych, trudności mające usprawiedliwić fakt braku rozstrzygnięcia w sprawie w ustawowym terminie, a mianowicie niewystarczający skład osobowy, który nie jest adekwatny do oczekujących zadań nałożonych ustawowo na organy, nie mogą wpłynąć na odmienną ocenę niniejszej sprawy. Duża liczba prowadzonych postępowań i mała obsada merytoryczna nie może być usprawiedliwieniem dla braku działań organu. Nie może też wskazywać na to, iż zwłoka w załatwieniu sprawy nastąpiła z przyczyn niezależnych od organu. Zabezpieczenie należytej obsady kadrowej zapewniającej terminowe załatwianie spraw administracyjnych należy bowiem do obowiązków organu. Niedotrzymanie wyznaczonych terminów załatwienia spraw uznano za nieprawidłowość. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą naruszeniem uprawnień stron postępowania związanych z prawem do informacji (art. 9 kpa), a także naruszeniem zasady szybkości postępowania określonej w art. 12 kpa oraz ogólnej zasady zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej wyrażonej w art. 8 kpa. Za nadzór nad realizacją zadań przez poszczególne stanowiska pracy w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji WSC MUW odpowiadał Kierownik tego Oddziału. Nadzór nad prawidłowym, efektywnym, terminowym i rzetelnym wypełnianiem obowiązków służbowych przez podległych pracowników należał do Dyrektora Wydziału.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w sprawie nr WSC-1.6112.2.18.2021 organ podając podstawę prawną rozstrzygnięcia pominął art. 16 ust. 1 ustawy o repatriacji powołując się wyłącznie na art. 16a ust.1 tej ustawy, mający charakter proceduralny (określenie właściwości organu).

We wszystkich badanych sprawach osoby podpisujące pisma, zawiadomienia, wezwania i decyzje miały stosowne upoważnienia. We wszystkich kontrolowanych sprawach brak jest dekretacji sprawy na pracownika, a także brak jest dekretacji pism strony przekazanych do MUW w trakcie postępowania, co uniemożliwia określenie terminu, w jakim pracownik przyjął sprawę do rozpatrzenia.

W jednej z badanych spraw brak jest „karty przeglądowej” (metryki sprawy), co nie stanowi uchybienia mającego wpływ na wynik postępowania. Jedną z badanych spraw o nr WSC-1.6112.2.6.2020 (pozostawiona bez rozpoznania) nie została zarejestrowana w SI POBYT. W sprawie tej zespół kontrolerów zwrócił się w trakcie czynności kontrolnych, z prośbą do organu o wyjaśnienie okoliczności nie zarejestrowania sprawy w SI POBYT. MUW w piśmie z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt 1 wyjaśnił, że: *w okresie od dnia 2 stycznia 2020 t. do dnia 30 czerwca 2021 r. za realizację zadań w zakresie uznania ze repatrianta odpowiadać wyłącznie jeden pracownik, który jednocześnie realizował inne zadania Wojewody wynikające z ustawy o repatriacji, tj. przygotowywał wnioski kwartalne o przyznanie środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa w ramach programu „Pomoc dla repatriantów”, prowadził sprawy związane z udzieleniem jednorazowej pomocy z repatriantom, przekazywał starostom środki finansowe z budżetu państwa przeznaczone na udzielanie repatriantom pomocy na pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego udzielonej na podstawie decyzji starosty. Ponadto t/m pracownik uczestniczył w zawieraniu porozumień z gminami, które zapewniały lokal mieszkalny kandydatowi na repatrianta, udzielał im dotacji z budżetu państwa oraz był obowiązany prowadzić działania kontrolne w zakresie realizacji porozumień. Pracownik rozpoznawał również wnioski gmin w sprawach zwrotu kosztów poniesionych na remont, adaptację lub wyposażenie lokali mieszkalnych dla repatriantów, a także był obowiązany wykonywać czynności kontrolne w gminach, którym udzielono dotacji w związku z zaproszeniem repatriantów i członków ich najbliższej rodziny z oraz zapewnień im lokalu mieszkalnego z zasobów komunalnych. Poza realizacją zadań Wojewody, wynikających z ustawy o repatriacji, pracownik odpowiadał za zadania organu w odniesieniu do procedury nadania obywatelstwa polskiego przez Prezydenta RP w ynikającej z ustawy dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 465). Ze sporządzonych statystyk i raportów tworzonych na podstawie rejestrów tematycznych wniosków wynika, że w 2020 t. do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie wpłynęło 639 wniosków o nadanie obywatelstwa polskiego przez Prezydenta RP oraz 109 wniosków finansowych w ramach programu „Pomoc dla repatriantów”. Brak rejestracji wniosku nr WSC-1.6112.2.6.2020 i rozstrzygnięcie w SI POBYT mogły wynikać z tego, że wskutek znacznej ilości spraw pracownik przez nieuwagę w realizacji zadania, jakim była kompleksowa obsługa wniosku o uznanie ze repatrianta nie dokonał jego rejestracji i rozstrzygnięcia w sprawie nr WSC-1.6112.2.6.2020 w SI POBYT. Równocześnie pracownik zarejestrował wniosek w rejestrze tematycznym wniosków, którym w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 lipca 2021 r. był system Elektronicznego Obiegu Dokumentów ZETO. Wniosek nr WSC-1,6112.2. 6.2020 i rozstrzygnięcie w sprawie zostało już zarejestrowane w SI POBYT.*

(Dowód: akta kontroli - pismo MUW z dnia 28.11.2022 r., Tom V, na str. 3-4)

Jak stwierdzono, pozostałe badane sprawy zostały zarejestrowane w SI POBYT prawidłowo.

W sprawach, w których organ wydał decyzje, wystąpiono o opinie do ABW i AW, a decyzje zostały wydane w terminie 30 dni, od dnia uzyskania opinii tych organów.

Pomimo powyższych uchybień wszystkie badane sprawy, pod względem merytorycznym, zostały rozpatrzone prawidłowo.

W sprawie nr WSC-I.0112.2.18.2021, w której wydana została decyzja odmowna, strona została prawidłowo pouczona o treści art. 79a kpa oraz wskazano stronie przesłanki, których spełnienie jest konieczne do wydania decyzji pozytywnej. Prawidłowo zastosowano zatem art. 79a § 1 kpa stosownie do którego organ powinien w piśmie zawiadamiającym stronę ściśle określić, jakie konkretne przesłanki prawa materialnego w stanie faktycznym i prawnym sprawy nie zostały spełnione lub wykazane, a których spełnienie lub wykazanie jest konieczne do wydania decyzji pozytywnej. Przepis art. 79a kpa przewiduje skonkretyzowanie i uzupełnienie treści zawiadomienia kierowanego do strony po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, a przed wydaniem decyzji przez organ administracji publicznej. Realizacja tego dodatkowego obowiązku organu polega na wskazaniu stronie zależnych od niej przesłanek, znajdujących oparcie w przepisach prawa materialnego, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony, w szczególności więc decyzji odmownej albo tylko w części uwzględniającej to żądanie. Chodzi przy tym o to, aby strona nie została zaskoczona negatywnym rozstrzygnięciem sprawy oraz zmuszona do zaskarżenia decyzji i przedstawiania tych dodatkowych dowodów dopiero na etapie postępowania odwoławczego.

Ustalono, że we wszystkich badanych sprawach pisma i rozstrzygnięcia zostały doręczone stronie postępowania prawidłowo' w jednej ze spraw rozstrzygnięcie wydano osobiście w siedzibie organu, w pozostałych dwóch doręczycielem była poczta polska (w aktach sprawy znajdują się dowody potwierdzenia odbioru).

Warto zauważyć, że MUW wnikliwie prowadził postępowania wyjaśniające we wszystkich badanych sprawach wzywając, w miarę potrzeby, strony do uzupełnienia dokumentów potwierdzających dane i informacje zawarte we wnioskach. We wszystkich kontrolowanych sprawach MUW w trakcie prowadzonej procedury informował pisemnie Strony o uprawnieniach wynikających z art. 13 ust. 1 i 2 *rozporządzenia* Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/79 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE⁶ (RODO), realizując tym samym obowiązek nałożony przez RODO. Rozstrzygnięcia były wydawane w oparciu o prawidłowo zgromadzony i analizowany materiał dowodowy. Wszystkie objęte kontrolą decyzje spełniały przesłanki określone w art. 107 kpa.

Ocena cząstkowa:

Obszar związany z rozpoznawaniem spraw o uznanie za repatrianta w trybie art. 16 ust. 1 ustawy o repatriacji oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadniają:

- przyjęcie wniosków zgodnie z właściwością miejscową, na właściwym formularzu i opatrzonych podpisem Wnioskodawcy;
- wnikliwe prowadzenie postępowania wyjaśniającego we wszystkich badanych sprawach,
- realizacja obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO;
- zapewnienie stronie realizacji uprawnień wynikających z kpa;
- prawidłowa rejestracja wniosków w SI POBYT w ponad 60% badanych spraw.

Za nieprawidłowe uznano:

- brak możliwości ustalenia, kiedy pracownik przyjął sprawę do rozpatrzenia, gdyż w aktach sprawy znajduje się jedynie adnotacja o dacie wpływu wniosku do Urzędu;
- brak potwierdzenia wykonania dekretacji sprawy na pracownika;
- brak potwierdzenia odbioru akt przez pracownika;

- niedotrzymanie terminów załatwienia spraw;
- nieprzestrzeganie niektórych wymogów związanych z prowadzeniem postępowań na gruncie kpa (brak szybkości działania, kilkukrotnie przedłużanie postępowań, przez co nastąpiły opóźnienia w wydaniu decyzji);
- okresy bezczynności organu w prowadzonych postępowaniach (art. 36 kpa);
- przypadki przewlekłego sposobu prowadzonych postępowań (art. 37 § 2 kpa).

V. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o repatriacji.

W badanym okresie w MUW rozpatrzono łącznie 22 wnioski o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o repatriacji, z czego w trakcie kontroli sprawdzono.

- 15 wniosków zakończonych decyzją orzekającą o uznaniu za repatrianta (100% rozstrzygnięć tego rodzaju),
- 2 wnioski zakończone decyzją odmawiającą uznania za repatrianta (66% rozstrzygnięć tego rodzaju - tj. 2 wnioski z 3, gdyż sprawa o numerze WSC-1.6112.2.10.2021 znajduje się w organie odwoławczym),
- 3 wnioski zakończone decyzją o umorzeniu postępowania (100% rozstrzygnięć tego rodzaju),
- 1 wniosek pozostawiony bez rozpoznania (100% rozstrzygnięć tego rodzaju).

(dowód: akta kontroli *Tom II na str. 1-314 - kopie z akt kontroli o numerach: WSC-1.6112.2.19.2018, WSC-1.6112.2.39.2018, WSC-1.6112.2.3.2019, WSC-1.6112.2.9.2019, WSC-1.6112.2.10.2109, WSC-1.2116.13.2019, WSC-1.6112.2.1.2020, WSC-1.6112.2.4.2020, WSC-1.6112.2.7.2020, WSC-1.6112.2.3.2021, WSC-1.6112.2.4.2021, WSC-1.6112.2.5.2021, WSC-1.6112.2.8.2021, WSC-1.6112.2.11.2021, WSC-1.6112.2.12.2021, WSC-1.6112.2.13.2021, WSC-1.6112.2.14.2021, WSC-1.6112.2.15.2021, WSC-1.6112.2.16.2021, WSC-1.6112.2.17.2021, WSC-1.6112.2.19.2021*)

1. W przypadku spraw zakończonych decyzją orzekającą o uznaniu za repatrianta ustalono, co następuje:

- 49% badanych spraw MUW załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (7 wniosków o numerach: WSC-1.6112.2.19.2018, WSC-1.6112.2.1.2020, WSC-1.6112.2.4.2020, WSC-1.6112.2.8.2021, WSC-1.6112.2.14.2021, WSC-1.6112.2.16.2021, WSC-1.6112.2.19.2021)

W powyższych sprawach wnioski złożone zostały zgodnie z właściwością miejscową, na właściwym formularzu i opatrzone zostały podpisem wnioskodawcy. W dwóch sprawach w imieniu wnioskodawcy występowali pełnomocnicy. Do akt zostały załączone pełnomocnictwa podpisane przez mocodawcę, w których prawidłowo został określony ich zakres. We wszystkich badanych sprawach organ prawidłowo prowadził postępowania. We wszystkich kontrolowanych sprawach decyzje zostały wydane po uprzednim uzyskaniu opinii ABW i AW w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Rozstrzygnięcia w badanych sprawach zostały wydane w terminie 30 dni od daty uzyskania informacji od organów opiniodawczych, zgodnie z art. 16b ust. 4 ustawy o repatriacji. Wszystkie decyzje spełniały wymogi z art. 107 kpa i zostały podpisane przez upoważnione osoby (w decyzjach odstąpiono od uzasadnienia na podstawie art. 107 § 4 kpa). Decyzje zostały doręczone prawidłowo. Wszystkie sprawy zostały prawidłowo zarejestrowane w SI POBYT.

(Dowód: akta kontroli - *Tom II na str. 295-303, 203-21b, 217-23 J, 27-35, 93-J08, 124-142, 163-185*)

- 51% badanych spraw MUW nie załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (8 wniosków o numerach WSC-1.6112.2.9.2019, WSC-1.6112.2.10.2019, WSC-1.6112.2.4.2021, WSC-

1.6112.2.11.2021, WSC—1.6112,2.12.2021, WSC—1.6112.2.18.2021, WSC-1.6112.2.15.2021, WSC—1.6112.17.2021)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.9.2019 wniosek wpłynął do MUW 12.08.2019 r., natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana dopiero 15.04.2022 r. W okresie od 28.02.2020 r. do 26.11.2021 r. stwierdzono brak informowania strony na temat stanu sprawy oraz brak pism informujących o przedłużeniu terminu do jej rozpoznania. W dniu 26.11.2021 r. skierowano pismo do strony o przedłużeniu terminu rozpatrzenia sprawy do dnia 30.03.2022 r. W dniu 17.02.2022 r. organ wystosował pisma z prośbą o opinię do AW i ABW; opinie wpłynęły w dniach 22.02.2022 r. i 18.03.2022 r. Decyzja wydana została w dniu 15.04.2022 r., a zatem po upływie terminu wskazanego w piśmie do strony z dnia 26.11.2021 r.

(Dowód: akta kontroli - Tam II na str. 242-257)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.10.2019 wniosek wpłynął do MUW w dniu 23.08.2019 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 15.09.2020 r. Organ pozostawał w bezczynności, bowiem w okresie od 23.08.2019 r. do 05.11.2019 r. nie informował strony na temat stanu sprawy, ani o przedłużeniu terminu do rozpoznania sprawy. Pierwsze pismo do strony z dnia 05.11.2019 r. zawierało informację o przedłużeniu terminu rozpatrzenia sprawy do 28.02.2020 r. Kolejne pismo o przedłużeniu terminu do 29.05.2020 r. zostało wystosowane w dniu 28.02.2020 r. Natomiast następne pismo o przedłużeniu terminu do dnia 18.09.2020 r. organ sporządził w dniu 27.07.2020 r.

(Dowód: akta kontroli - Tom II na str. 258-271)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.4.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 26.01.2021 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 18.06.2021 r. Organ nie poinformował strony o wszczęciu postępowania, jak również nie kierował pism do strony.
(Dowód: akta kontroli - Tom II na str. 16-26)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.11.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 08.04.2021 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 14.01.2022 r. Pierwsze pismo do strony datowane jest na dzień 07.05.2021 r., w którym wezwano stronę do uzupełnienia braków formalnych. Kolejne pismo do strony wystosowano dopiero w dniu 02.12.2021 r. z wyznaczeniem nowego terminu do zakończenia postępowania do dnia 25.02.2022 r. W okresie 07.05.2021 r. - 02.12.2022 r. - nie informowano strony na temat stanu sprawy.
(Dowód. akta kontroli - Tom II na str. 36-52)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2. 12.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 24.04.2021 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 17.08.2022 r. Pierwsze pismo do strony zostało skierowane w dniu 07.05.2021 r., w którym wezwano do uzupełnienia braków formalnych w terminie 30 dni. Kolejne pismo o uzupełnienie braków formalnych zostało wystosowane w dniu 12.07.2021 r. i następne w dniu 02.12.2021 r, w którym został przedłużony termin rozpatrzenia sprawy do dnia 30.03.2022 r. W dniu 21.03.2022 r. skierowano pismo do strony, w którym przedłużono termin do 30.07.2022 r. W dniu 22.06.2022 r. skierowano kolejne pismo do strony o uzupełnienie akt sprawy, brak jednak informacji o kolejnym przedłużeniu terminu.

(Dowód: akta kontroli - Tom II na str. 53-77)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.13.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 07.05.2021 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 27.01.2022 r. Pierwsze pismo do strony skierowano dopiero w dniu 03.12.2021 r., w którym wezwano do uzupełnienia braków formalnych oraz wyznaczono nowy termin do załatwienia sprawy na dzień 20.03.2022 r.

W trakcie kontroli zespół kontrolerów poprosił o wyjaśnienie, dlaczego organ nie poinformował strony o wszczęciu postępowania i nie wezwał do uzupełnienia braków w ustawowym terminie, a dopiero po kilku miesiącach zobligował stronę do uzupełnienia braków formalnych. W piśmie z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt VII organ wyjaśnił, że: *zgodnie z przepisami, którym podlega postępowanie administracyjne, organ nie wydaje odrębnego postanowienia lub zawiadomienia o wszczęciu postępowania na żądanie strony w administracyjnym postępowaniu zwykłym. Data wszczęcia postępowania w tym trybie jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej lub dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych w przypadku wniesienia żądania drogą elektroniczną (por. art. 61 § 3 i 3a KPA). Natomiast co do zasady postępowań w sprawach o uznanie za repatrianta nie wszczyna się z urzędu. Zgodnie z powszechnie akceptowanym poglądem wystosowanie wezwania przez organ administracji publicznej ma na celu zobowiązanie strony, do której wezwanie to jest kierowane, do wzięcia udziału w podejmowanych czynnościach procesowych albo złożenia wyjaśnień lub zeznań, pod rygorem zastosowania środków przymusu (zob. Komentarz do art. 50 [w.] M. Wierzbowski, A. Wiktorowska (red), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Wydawnictwo C. H. Beck: Warszawa 2021).*

Należy zauważyć, że w sprawie nr WSC-I.6112.2.13.2021 strona złożyła odrębny wniosek, w którym wykazała, że ma wiedzę o okolicznościach faktycznych i prawnych, które wpływają na ustalenie jej praw i obowiązków, lecz ze względu na to, że organ nie otrzymał – mimo zapewnienie strony wszystkich wymaganych dokumentów, dopiero pismem z dnia 3 grudnia 2021 r. formalnie wezwał stronę do określonych środków dowodowych, (Dowód: akta kontroli - kom II na str. 78-92, Tom V na str. 8-9 - pismo MUW z dnia 28.21.2022 r. nr WSC-I.6110.1.2022 pkt VII)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.15.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 09.07.2021 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 15.04.2022 r. Pierwsze pismo zostało skierowane do strony w dniu 17.08.2021 r., w którym wezwano do uzupełnienia braków formalnych w terminie 30 dni. Następne pismo skierowano do strony dopiero 17.02.2022 r., ponownie wezwano w nim do uzupełnienia braków formalnych oraz wyznaczono nowy termin do załatwienia sprawy do dnia 30.04.2022 r. (Dowód: akta kontroli - Tom II na str. 109-123)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.17.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 18.10.2021 r. natomiast decyzja o uznaniu za repatrianta została wydana 30.06.2022 r. Pierwsze pismo skierowano do strony w dniu 07.12.2021 r, w którym wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych w terminie 30 dni. Następnie wystosowano pismo z dnia 14.01.2022 r., w którym przedłużono termin rozpatrzenia sprawy do dnia 30.04.2022 r. oraz wystosowano kolejne pismo z dnia 25.04.2022 r. przedłużające termin rozpatrzenia sprawy do dnia 15.06.2022 r. W kolejnym piśmie datowanym na dzień 16.05.2022 r., poinformowano o załatwieniu sprawy w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji od organów opiniodawczych. (Dowód: akta kontroli – Tom II no str. 143-162)

We wszystkich 51% skontrolowanych spraw, w których organ wydał decyzje uznające za repatrianta, stwierdzono naruszenie zasad art. 36 kpa, zgodnie z którym o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organów. W badanych sprawach stwierdzono bezczynność organu kontrolowanego, ponieważ postępowania były prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy (art. 37 § 1 pkt 2 kpa).

Należy podkreślić, że organ administracji publicznej pozostaje w beczynności wówczas, gdy mimo istnienia ustawowego obowiązku, w prawie ustalonym terminie, nie zakończył postępowania wydaniem decyzji, postanowienia lub też innego aktu lub nie podjął stosownej czynności. Z beczynnością mamy więc do czynienia w sytuacji, gdy brak jest aktywności organu w danej sprawie, w tym również nie wywiązuje się on z obowiązku zawiadomienia strony o przyczynach niezafatwienia sprawy w terminie i wyznaczenia nowego terminu jej rozpatrzenia. Dla stwierdzenia beczynności organu nie ma przy tym znaczenia to, z jakich powodów dany akt administracyjny nie został podjęty, a w szczególności, czy beczynność została spowodowana zawinioną lub niezawinioną opieszałością organu. Okoliczności, które spowodowały zwłokę organu oraz sposób działania organu w toku rozpoznania sprawy (czy też zaniechania), w tym stopień przekroczenia terminów, mają jedynie znaczenie dla oceny, czy stwierdzona beczynność miała charakter kwalifikowany, tj. czy była rażąca.

W odniesieniu do powyższych spraw (WSC-I.6112.2.9.2019, WSC-I.6112.2.10.2019, WSC-1.6112.2.4.2021, WSC-1.6112.2.11.2021, WSC-1.6112.2.12.2021, WSC-1.6112.2.13.2021, WSC-1.6112.2.15.2021, WSC-1.6112.17.2021) zespół kontrolerów zadał pytanie na temat sposobu ustalania terminów do załatwienia spraw oraz jaki rodzaj spraw uznawany jest za szczególnie skomplikowany. Pismem z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 r. w pkt XVIII, MUW wyjaśnił, że: terminy *spraw ustala się na podstawie obowiązujących przepisów o postępowaniu administracyjnym. Sprawy wpływające do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie realizuje się zgodnie z kolejnością ich wpływu. Pojęcie „sprawy szczególnie skomplikowanej” zakłada uznaniowość organu, dlatego że z przepisów prawa nie wynika, jakie sprawy traktuje się jako szczególnie skomplikowane. Oznacza to, że każda sprawa wymagająca postępowania wyjaśniającego jest kwalifikowana jako sprawa szczególnie skomplikowana.*

(Dowód: akta kontroli - TOM V na str. 17 - pismo z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 pkt XVIII)

2. W przypadku spraw zakończonych decyzją o odmowie uznania za repatrianta ustalono, co następuje:

- 50% badanych spraw MUW załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (1 wniosek o numerze WSC-1.6112.2.13.2019).

W powyższej sprawie wniosek złożony został zgodnie z właściwością miejscową, na właściwym formularzu i opatrzony został podpisem wnioskodawcy. W badanej sprawie organ prawidłowo prowadził postępowanie. W sprawie tej organ nie występował o opinię w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego do ABW i AW. Decyzja spełnia wymogi z art. 107 kpa. Decyzja została doręczona prawidłowo oraz zarejestrowana w SI POBYT. (Dowód akta kontroli - Tom II na str. 282-2941)

- 50% badanych spraw MUW nie załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (1 wniosek o numerze WSC-1.6112.2.5.2021). Wniosek wpłynął do Urzędu w dniu 26.01.2021 r., decyzja wydana została w dniu 28.12.2021 r. Pierwsze pismo skierowano do strony w dniu **01.02.2021** r., w którym wezwano stronę do uzupełnienia braków formalnych w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma. Kolejne pismo wystosowano do strony w dniu 24.06.2021 r., w którym ponownie wezwano do uzupełnienia braków formalnych wyznaczając 30 dniowy termin od dnia otrzymania pisma, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Następnie skierowano kolejne pismo do strony w dniu 12.11.2021 r., w którym po raz kolejny wezwano do uzupełnienia dokumentów, jednocześnie wyznaczając nowy termin do załatwienia sprawy na dzień 31.12.2021 r.

(Dowód: akta kontroli - Tom II na str. 186-202)

W powyższej sprawie stwierdzono naruszenie zasad art. 36 kpa, zgodnie z którym o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organów. Ponadto w sprawie tej stwierdzono przewlekłość postępowania, ponieważ postępowanie były prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy (art. 37 § 1 pkt 2 kpa). Przewlekłość z kolei obejmuje opieszale, niesprawne i nieskuteczne działanie organu w sytuacji, gdy sprawa mogła być załatwiona w terminie krótszym, a także nieuzasadnione przedłużanie terminu załatwienia sprawy. Z przewlekłością mamy więc do czynienia w sytuacji nieefektywnego działania organu, dokonywania czynności w dużym odstępnie czasu, wykonywania czynności pozornych, maskujących bezczynność w sposób formalny, tj., gdy dochodzi do mnożenia czynności i dokonywania czynności zbędnych, co prowadzi do przedłużenia postępowania. Stąd przewlekłość ma miejsce wówczas, gdy organowi można skutecznie postawić zarzut niedochowania należytej staranności w takim zorganizowaniu postępowania administracyjnego, aby zakończyło się ono w przewidzianym prawem terminie (por. wyrok NSA z dnia 24 maja 2018 r., sygn. akt II OSK 349/18, wyrok WSA w Gdańsku z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt II SAB/Gd 26/21 i wyrok WSA w Opolu z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt II SAB/Op 21/19; i powołane tam orzecznictwo NSA) Źródło: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 2 czerwca 2022 r. /I 5A8/Sz 43/22.

Ponadto wskazać należy, że w decyzji organu z dnia 28.12.2021 r. (WSC-1.6112.2.5.2021) poza powołaniem się na art. 16a ust. 1 ustawy o repatriacji, który stanowi, że decyzję w sprawie uznania za repatrianta wydaje wojewoda właściwy ze względu na zamierzone miejsce osiedlenia się wnioskodawcy, nie podano podstawy prawno-materialnej odmowy tj. art. 16 ust. 2 ustawy o repatriacji, zgodnie z przesłankami którego była rozpatrywana sprawa.

3. W przypadku spraw zakończonych decyzją o umorzeniu postępowania w zakresie uznania za repatrianta, ustalono, że 100% spraw MUW załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (3 wnioski o numerach: WSC-I.6112.2.39.2018, WSC 1.6112.2.3.2019, WSC-1.6112.2.3.2021). W powyższych sprawach wnioski złożone zostały zgodnie z właściwością miejscową, na właściwym formularzu i opatrzone zostały podpisem wnioskodawcy. We wszystkich kontrolowanych sprawach strony wystąpiły z wnioskiem o umorzenie postępowania. Organ uwzględniając wnioski stron, prawidłowo umorzył postępowania w sprawach. Wszystkie sprawy zostały prawidłowo zarejestrowane w SI POBYT.
(Dowód: akta kontroli - Tom II na str. 304-314, 272-281, 1-15)

4. W przypadku spraw, w których pozostawiono wniosek bez rozpoznania, ustalono, że 100% spraw MUW nie załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (1 wniosek o numerze WSC-I.6112.2.7.2020). W dniu 28.09.2020 r., skierowano pismo do strony o uzupełnienie braków formalnych wskazując 30 dniowy termin od otrzymania pisma do wykonania zobowiązania. Kolejne pismo wystosowano do strony dopiero 14.01.2021 r., w którym poinformowano o pozostawieniu sprawy bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia braków formalnych (termin do uzupełnienia upłynął z dniem 19.11.2020 r.).
(Dowód: akta kontroli -Tom II na str. 232-241)

Ustalono, że w kontrolowanych sprawach brak jest jednoznacznej informacji, w jaki sposób zostały złożone wnioski o uznanie za repatrianta, gdyż do akt nie zostały załączone koperty potwierdzające datę nadania oraz wpływu dokumentów. Z wyjaśnień pracownika Wydziału

Spraw Cudzoziemców - Pana XXXXX wynika, że w większości spraw wnioski składane są osobiście na biurze podawczym Urzędu.

Ze względu na specyfikę prowadzonych postępowań, w których wymagana jest decyzja Konsula o stwierdzeniu polskiego pochodzenia, postępowania były kilkakrotnie przedłużane przez co nastąpiły opóźnienia w wydawaniu decyzji.

Ustalono, że 11 badanych spraw MUW załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa, a w pozostałych 10 MUW nie dotrzymał terminu określonego w art. 35 kpa.

Należy zaznaczyć, że w razie niedotrzymania wyznaczonego w trybie art. 36 kpa terminu organ prowadzący postępowanie dopuszcza się tzw. bezczynności. Zgodnie z orzecznictwem, trudności mające usprawiedliwić fakt braku rozstrzygnięcia w sprawie w ustawowym terminie, a mianowicie niewystarczający skład osobowy, który nie jest adekwatny do oczekujących zadań nałożonych ustawowo na organy, nie mogą wpłynąć na odmienną ocenę niniejszej sprawy. Duża liczba prowadzonych postępowań i mała obsada merytoryczna nie może być usprawiedliwieniem dla braku działań organu. Nie może też wskazywać na to, iż zwłoka w załatwieniu sprawy nastąpiła z przyczyn niezależnych od organu. Niedotrzymanie wyznaczonych terminów załatwienia spraw uznano za nieprawidłowość. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą naruszeniem uprawnień stron postępowania związanych z prawem do informacji (art. 9 kpa), a także naruszeniem zasady szybkości postępowania określonej w art. 12 kpa oraz ogólnej zasady zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej wyrażonej w art. 8 kpa. Za nadzór nad realizacją zadań przez poszczególne stanowiska pracy w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji WSC MUW odpowiadał Kierownik tego Oddziału. Nadzór nad prawidłowym, efektywnym, terminowym i rzetelnym wypełnianiem obowiązków służbowych przez podległych pracowników należał do Dyrektora Wydziału.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w sprawie nr WSC-I.6112.2.13.2019 organ podając podstawę prawną rozstrzygnięcia pominął art. 16 ust. 2 *ustawy o repatriacji* powołał się wyłącznie na art. 16 tej ustawy, natomiast w sprawie nr WSC-1.6112.5.2021 organ podając podstawę prawną rozstrzygnięcia pominął art. 16 ust. 1 ww. ustawy powołując się wyłącznie na art. 16a ust.1 *ustawy o repatriacji*, mający charakter proceduralny (określenie właściwości organu).

We wszystkich badanych sprawach, osoby podpisujące pisma, zawiadomienia, wezwania i decyzje miały stosowne upoważnienia. We wszystkich kontrolowanych sprawach brak jest wykonania dekretacji sprawy na pracownika, a także brak jest dekretacji pism strony przekazanych do MUW w trakcie postępowania, co uniemożliwia określenie terminu, w jakim pracownik przyjął *sprawę* do rozpatrzenia. W sprawie nr WSC-1.6112.2.7.2020 brak jest metryki sprawy. Wszystkie kontrolowane sprawy zostały prawidłowo zarejestrowane w SI POBYT. W sprawach, w których organ wydał pozytywne decyzje, wystąpiono o opinie do ABW i AW, a decyzje zostały wydane w terminie 30 dni, od dnia uzyskania opinii tych organów.

Pomimo powyższych uchybień wszystkie badane sprawy, pod względem merytorycznym, zostały rozpatrzone prawidłowo.

W sprawie nr WSC-1.6112.2.5.2021, w której wydana została decyzja odmowna, strona została prawidłowo pouczona o treści art. 79a kpa oraz wskazano stronie przesłanki, których spełnienie jest konieczne do wydania decyzji pozytywnej. Natomiast w sprawie nr WSC-I.6112.2.13.2019, w której została wydana decyzja odmowna, strona nie została pouczona o treści art. 79a kpa. Należy zauważyć, że zgodnie z orzecznictwem — formalne powiązanie konstrukcji obowiązku przewidzianego w art. 79a kpa z obowiązkiem ustanowionym w art. 10 § 1 kpa wyraża się, po pierwsze, poprzez jednoczesną ich realizację w jednym zawiadomieniu kierowanym do strony, a po drugie — poprzez ustanowienie jednolitego terminu do zajęcia przez stronę stanowiska zarówno w kwestii zgromadzonego materiału dowodowego, jak i informacji organu sformułowanej na podstawie art. 79a kpa.

„Przepis ten należy ujmować w kategoriach gwarancji procesowej zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Artykuł 79a kpa przewiduje skonkretyzowanie i uzupełnienie treści

zawiadomienia kierowanego do strony po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, a przed wydaniem decyzji przez organ administracji publicznej”. Warto zauważyć, że powinność organu, wynikająca z art. 79a kpa, jest obligatoryjna i organ nie może wyłączać się z jej stosowania, kiedy uzna to za zasadne. „Przepisy szczególne mogą wyłączyć stosowanie regulacji zawartej w art. 79a kpa z uwagi na specyfikę danej kategorii spraw indywidualnych, w których nie ma możliwości wskazania niespełnionych przesłanek na etapie gromadzenia materiału dowodowego “. Brak obligatoryjnego zawiadomienia stron o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów wraz ze wskazaniem przesłanek niespełnionych czy niewykazanych uznano za nieprawidłowość. Nieprawidłowe działanie Urzędu mogło skutkować niepełną wiedzą strony o jej sytuacji materialnoprawnej i procesowej, uniemożliwiając jej tym samym realizację uprawnień procesowych.

W związku z tym, że w kontrolowanych sprawach (np. sprawy o numerach: WSC-1.6112.2.39.2018, WSC-1.6112.2.3.2019, WSC-1.6112.2.4.2021) nie zawsze był

realizowany obowiązek MUW o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO, zespół kontrolerów zwrócił się do Urzędu z prośbą o wyjaśnienie tej sytuacji. Pismem z dnia

28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt VI MUW wyjaśnił, że: *zgodnie z przepisami o postępowaniu administracyjnym zadaniem organu jest utrzymywać w aktach prowadzonych spraw te czynności, które są istotne ze względu na tok postępowania i załatwienie sprawy. Gromadzenie i scalanie w aktach spraw całości bądź części aktów normatywnych o charakterze ogólnym, które powszechnie obowiązują, jest niecelowe z uwagi na ich ogólność i powszechność. Informacja dotycząca stosowania przepisów Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych 2016/679 (RODO) w Wydziale Spraw Cudzoziemców jest dostępna na stronie internetowej <https://www.gov.pl/wed/uw-mozowiecki>. Informacja na ten temat znajduje się również w siedzibie Wydziału Spraw Cudzoziemców przy stanowiskach obsługi klienta oraz recepcji. Należy więc wyjaśnić, że gromadzenie w aktach spraw całości bądź części aktów normatywnych o charakterze ogólnym, które powszechnie obowiązują, nie odpowiada zasadniczej funkcji akt sprawy, jaką jest funkcja wyjaśniająca, tj. taka, która wiąże się z podejmowaniem wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia sto v faktycznego oraz do załatwienia sprawy.*

(Dowód: akta kontroli - kom IV na str. 8 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 t. nr WSC-1.6110.1.2022 pkt VI)

Należy zauważyć, że MUW wnikliwie prowadził postępowania wyjaśniające we wszystkich badanych sprawach. Przed wydaniem decyzji o uznaniu za repatrianta, zbadano spełnienie przesłanek określonych w art. 16 ust. 2 ustawy o repatriacji. Rozstrzygnięcia były wydawane w oparciu o prawidłowo zgromadzony materiał dowodowy.

Ustalono, że we wszystkich badanych sprawach pisma i rozstrzygnięcia zostały doręczone stronie postępowania prawidłowo, a w aktach spraw znajdują się potwierdzenia odbioru. Rozstrzygnięcia były wydawane w oparciu o prawidłowo zgromadzony i analizowany materiał dowodowy. Wszystkie objęte kontrolą decyzje spełniały przesłanki określone w art. 107 kpa.

W 5 kontrolowanych sprawach, które obejmowały małoletnie dzieci, załączone zostało, zgodnie z art. 16a ust. 8 pkt 1 ustawy o repatriacji, pisemne oświadczenie drugiego z rodziców, który nie ubiegał się o uznanie za repatrianta, wyrażające zgodę na nabycie obywatelstwa polskiego w trybie uznania za repatrianta przez małoletnie dziecko. W każdej z takich spraw, MUW wystąpił do właściwego miejscowo konsula o potwierdzenie wpływu protokołu „na okoliczność przyjęcia oświadczenia rodzica o wyrażeniu zgody na uznanie małoletniego za repatrianta“ (sprawy o nr WSC-1.6112.2.10.2019, WSC-1.6112.2.11.2021, WSC-1.6112.2.13.2021, WSC-1.6112.2.14.2021, WSC-1.6112.2.19.2021). Ponadto w sprawie nr WSC-1.6112.4.2020 do akt sprawy została załączona pisemna zgoda małoletniego na nabycie obywatelstwa polskiego, który ukończył 16 rok życia, zgodnie z art. 16a ust. 11 ustawy o repatriacji.

(Dowód. Tom V no str. 1-2)

Ocena cząstkowa:

Obszar związany z rozpoznawaniem spraw o uznanie za repatrianta w trybie art. 16 ust. 2 ustawy o repatriacji oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadniają:

- przyjęcie wniosków zgodnie z właściwością miejscową, na właściwym formularzu i opatrzonych podpisem Wnioskodawcy;
- wnikliwe prowadzenie postępowania wyjaśniającego we wszystkich badanych sprawach,
- zapewnienie stronie realizacji uprawnień wynikających z kpa;
- prawidłowa rejestracja wniosków w SI POBYT

Za nieprawidłowe uznano:

- brak możliwości ustalenia, kiedy pracownik przyjął sprawę do rozpatrzenia, gdyż aktach sprawy znajduje się jedynie adnotacja o dacie wpływu wniosku do Urzędu;
- brak potwierdzenia wykonania dekretacji sprawy na pracownika;
- brak potwierdzenia odbioru akt przez pracownika;
- brak szybkiej reakcji organu prowadzącego postępowania na bezczynność konsula w sprawach z zakresu uznania za osobę polskiego pochodzenia;
- niedotrzymanie terminów załatwienia spraw;
- nieprzestrzeganie niektórych wymogów związanych z prowadzeniem postępowań na gruncie kpa (brak szybkości działania, kilkukrotnie przedłużanie postępowań, przez co nastąpiły opóźnienia w wydaniu decyzji);
- nie we wszystkich skontrolowanych sprawach był realizowany obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO;
- okresy bezczynności organu w prowadzonych postępowaniach (art. 36 kpa);
- przypadki przewlekłości sposobu prowadzonych postępowań (art. 37§ 2 kpa).

VI. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za repatrianta na **podstawie** art. 16 ust. 2a ustawy o repatriacji.

W badanym okresie rozpatrzono łącznie 63 wnioski o uznanie za repatrianta, z czego sprawdzono:

- 19 wniosków zakończonych decyzją orzekającą o uznaniu za repatrianta (30% rozstrzygnięć tego rodzaju),
- 2 wnioski zakończone decyzją odmawiającą uznania za repatrianta (100% rozstrzygnięć tego rodzaju),

(Dowód: *akta kontroli - Tom III na str. 1-209 - kopie z akt kontroli o numerach: WSC-6112.2.1.2018, W5C-6112.2.2.2018, W5C-6112.2.5.2018, WSC-6112.2.6.2018, WSC-6112.2.8.2018, WSC-6112.2.9.2018, WSC-6112.2.11.2018, WSC-6112.2.12.2018, WSC-6112.2.14.2018, WSC-6112.2.15.2018, WSC-6112.2.1.2019, W5C-6112.2.2.2019, W5C-6112.2.6.2019, WSC-6112.2.7.2019, WSC-6112.2.12.2019, WSC-6112.2.14.2019, WSC-6112.2.16.2019, WSC-6112.2.2.2020, WSC-6112.2.3.2020, WSC-6112.2.2.202X, W5C-6112.2.6.2021).*

1.Ustalono, że 100% badanych spraw zakończonych decyzją o uznaniu za repatrianta, MUW załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (WSC-6112.2.1.2018, WSC-6112.2.2.2018, WSC-6112.2.5.2018, WSC-6112.2.6.2018, WSC-6112.2.8.2018, WSC-6112.2.9.2018, WSC-6112.2.11.2018, WSC-6112.2.12.2018, WSC-6112.2.14.2018, WSC-6112.2.15.2018, WSC-6112.2.1.2019, WSC-6112.2.2.2019, WSC-6112.2.6.2019, WSC-6112.2.7.2019, WSC-6112.2.12.2019, WSC-6112.2.14.2019, WSC-6112.2.2.2020, WSC-6112.2.3.2020, WSC-6112.2.2.2021).

W powyższych sprawach zostały spełnione wszystkie przesłanki określone w art. 16 ust. 2a ustawy o repatriacji, tj. wniosek został złożony na właściwym formularzu i do właściwego organu, wnioskodawca w dniu wjazdu do Rzeczypospolitej Polskiej pozostawał w związku małżeńskim z repatriantem i posiadał zezwolenie na pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej jako małżonek repatrianta. W każdym przypadku wnioskodawca posiadać źródło zamieszkania i utrzymania w RP.

Wszystkie kontrolowane sprawy zostały prawidłowo zarejestrowane w SI POBYT. We wszystkich sprawach organ wystąpić o opinie do ABW i AW, a decyzje zostały wydane w terminie 30 dni, od dnia uzyskania opinii tych organów, zgodnie z art. 16b ust. 4 ustawy o repatriacji.

Ustalono, że we wszystkich badanych sprawach pisma i rozstrzygnięcia zostały doręczone stronie postępowania prawidłowo, a w aktach sprawy znajdują się dowody potwierdzenia **odbioru**.

Rozstrzygnięcia były wydawane w oparciu o prawidłowo zgromadzony i analizowany materiał dowodowy. Wszystkie objęte kontrolą decyzje spełniały przesłanki określone w art. 107 kpa.

(Dowód: akta kontroli - Tom III na str. 1-10, 11-19, 20-28, 29-36, 37-44, 45-53, 54-62, 63-71, 72-79, 80-88, 89-97, 98-106, 107- 115, 116-124, 125-133, 134- 143, 161-169, 170-178, 179-187).

2. Ustalono, że w żadnej z badanych spraw (100%) zakończonych decyzją odmawiającą uznania za repatrianta (2 wnioski), MUW nie załatwił w terminie wskazanym w art. 35 kpa (WSC-6112.2.16.2019, WSC-6112.2.6.2021).

- w sprawie nr WSC-6112.2.16.2019 wniosek wpłynął do MUW w dniu 28.10.2019 r., natomiast decyzja o odmowie uznania za repatrianta została wydana w dniu 11.02.2020 r. Pierwsze pismo zostało skierowane do strony w dniu 22.11.2019 r. o uzupełnienie dokumentów w terminie 30 dni od dnia doręczenia pisma. Strona została poinformowana o treści art. 10, art. 35 # 5 i art. 73 kpa. Organ nie pouczył strony o treści art. 79a kpa, tj. o braku przesłanek do wydania decyzji pozytywnej.
(Dowód. akta kontroli - Tom III na str. 144-160)

- w sprawie nr WSC-1.6112.2.6.2021 wniosek wpłynął do MUW w dniu 26.01.2021 r., natomiast decyzja wydana została w dniu 04.05.2022 r. Pierwsza czynność w sprawie podjęta została 10.05.2021 r., bowiem wtedy wystosowano pismo do strony zobowiązujące do uzupełnienia dokumentów w terminie 30 dni od dnia doręczenia pisma. Kolejne pismo do strony wystosowano w dniu 12.11.2021 r., w którym przedłużono termin do rozpatrzenia sprawy na dzień 30.03.2022 r. Kolejne pismo do strony datowane zostało na dzień 17.03.2022 r., w którym wyznaczono nowy termin do załatwienia sprawy tj. 15.05.2022 r. Organ pouczył stronę o treści art. 79a kpa, tj. o braku przesłanek do wydania decyzji pozytywnej.

W kontrolowanej sprawie zespół kontrolerów zwrócił się do organu z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego dopiero w dniu 10.05.2021 r. została dokonana pierwsze czynność w sprawie, skoro wniosek został złożony 26.01.2021 r. MUW pismem z dnia 28.11.2022 r. nr W5C- 1.6110.1.2022 r. w pkt XIV i pkt XVI wyjaśnił, że: *w okresie od dnia 2 stycznia 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. za realizację zadań w zakresie uznania za repatrianta odpowiadać wyłącznie jeden pracownik, który jednocześnie realizował inne zadania Wojewody wynikające z ustawy z dnia 9 listopada 2000 t. o repatriacji, tj. przygotował wnioski kwartalne o przyznanie środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa w ramach programu „Pomoc dla repatriantów“, prowadził sprawy związane z udzielaniem jednorazowej pomocy repatriantom, przekazywał starostom środki finansowe z budżetu państwa przeznaczone na udzielanie repatriantom pomocy na pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego udzielonej na podstawie decyzji starosty. Poza tym pracownik uczestniczył w zawieraniu*

porozumień z gminami, które zapewniły lokal mieszkalny kandydatowi na repatrianta, udzielał im dotacji z budżetu państwa oraz był obowiązany prowadzić działania kontrolne w zakresie realizacji porozumień. Pracownik rozpatrywał również wnioski gmin w sprawach zwrotu kosztów poniesionych na remont, adaptację lub wyposażenie lokali mieszkalnych dla repatriantów, o także był obowiązany wykonywać czynności kontrolne w gminach, którym udzielono dotacji w związku z zaproszeniem repatriantów i członków ich najbliższej rodziny oraz zapewnieniem lokalu mieszkalnego z zasobów komunalnych. Poza realizację zadań Wojewody wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, pracownik odpowiadał ze zadania organu w odniesieniu do procedury nadania obywatelstwa polskiego przez Prezydenta RP wynikającej z ustawy dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim. Ze sporządzonych statystyk i raportów tworzonych no podstawie rejestrów tematycznych wniosków wynika, że w okresie od dnia 2 stycznia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie wpłynęło 397 wniosków o zadanie obywatelstwa polskiego przez Prezydenta RP oraz 53 wnioski finansowe w ramach programu „Pomoc dla repatriantów”. Termin dokonania pierwszej czynności w sprawie w postępowaniu nr WSC-I. 6112.2.6.2021 wynikać z dużej ilości zadań realizowanych przez jednego pracownika.

W powyższej sprawie poproszono również o wyjaśnienie, dlaczego w podstawie prawnej decyzji nie podano, z jakiego tytułu wydano rozstrzygnięcie o odmowie uznania za repatrianta. Organ powołał wyłącznie art. 16a ust. 1 ustawy o repatriacji (bez wskazania art. 16 ust. 1, lub art. 16 ust. 2, lub art. 16 ust. 2a). MUW wyjaśnił, że: w przypadku ww. decyzji odmawiającej uznania za repatrianta organ nie powołuje się na art. 16. ust. 1, ust. 2 lub ust. 2a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia, dlatego że przepisy te dotyczą uznania za repatrianta organ przywołuje jedynie art. 16a ust. 1 ustawy (oraz przepisy Kpa), ponieważ to ten przepis uprawnia właściwego miejscowo wojewodę do wydania decyzji w przedmiocie uznania za repatrianta bez względu na charakter rozstrzygnięcia.

(Dowód. akta kontroli - Tom III na str. 188-209, Tom V na str. 14-15, 16 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-I.6110.1.2022 pkt XIV, XVI)

Wskazać należy, że w decyzji nr WSC-6112.2.16.2019 organ podał w podstawie prawnej tylko art. 16 ustawy o repatriacji bez podania art. 16 ust. 2a, zgodnie z przesłankami którego była rozpatrywana sprawa. Natomiast w sprawie nr WSC-I.6112.2.6.2021 organ podał w podstawie prawnej decyzji art. 16a ust. 1 ustawy pomijając art. 16 ust. 2a zgodnie z przesłankami którego była rozpatrywana sprawa.

Ponadto stwierdzono, że nie we wszystkich kontrolowanych sprawach (np. sprawy o numerach: WSC-1.6112.2.1.2018, WSC-1.6112.2.2.2018) zawsze był realizowany obowiązek wynikający, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO.

Ocena cząstkowa:

Obszar związany z rozpoznawaniem spraw o uznanie za repatrianta w trybie art. 16 ust. 2a ustawy o repatriacji oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywna ocenę uzasadniają:

- przyjęcie wniosków zgodnie z właściwością miejscową, na właściwym formularzu i opatrzonych podpisem Wnioskodawcy;
- wnikliwe prowadzenie postępowania wyjaśniającego we wszystkich badanych sprawach,
- zapewnienie stronie realizacji uprawnień wynikających z kpa;
- prawidłowo rejestracja wniosków w SI POBYT

Za nieprawidłowe uznano:

- brak możliwości ustalenia, kiedy pracownik przyjął sprawę do rozpatrzenia, gdyż aktach sprawy znajduje się jedynie adnotacja o dacie wpływu wniosku do Urzędu;
- brak potwierdzenia wykonania dekretacji sprawy na pracownika;

- brak potwierdzenia odbioru akt przez pracownika;
- niedotrzymanie terminów załatwienia spraw;
- nieprzestrzeganie niektórych wymogów związanych z prowadzeniem postępowań na gruncie kpa (brak szybkości działania, kilkukrotnie przedłużanie postępowań, przez co nastąpiły opóźnienia w wydaniu decyzji);
- nie we wszystkich skontrolowanych sprawach był realizowany obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO;
- okresy bezczynności organu w prowadzonych postępowaniach (art. 36 kpa);
- przypadki przewlekłego sposobu prowadzonych postępowań (art. 37 § 2 kpa).

VII. Rejestracja i wprowadzanie do SI POBYT spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r.

W kwestii procedury rejestracji spraw w SI POBYT w trakcie kontroli ustalono, że w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie nie stosuje się odrębnej procedury, dotyczącej rejestracji w SI POBYT wniosków oraz wydanych rozstrzygnięć w sprawach o uznanie za repatrianta. W praktyce MUW referent, który odpowiada za przebieg postępowania w sprawie o uznanie za repatrianta, po przydzieleniu mu wniosku przez pracownika odpowiadającego za obieg dokumentów, niezwłocznie rejestruje wniosek w SI POBYT, Po zakończeniu postępowania, bez zbędnej zwłoki, rejestruje wydane rozstrzygnięcie. Oznacza to, że referent odpowiada za przebieg całego postępowania i przechowuje dokumentację sprawy do jej zakończenia, w tym rejestruje wniosek i wydane rozstrzygnięcie w SI POBYT.

W trakcie kontroli zespół kontrolerów zadał pytanie na jakiej podstawie Pan XXXXX ma dostęp do SI POBYT (rejestracja, generowanie danych). Jak zauważono, czym innym jest upoważnienie do przetwarzania danych, którym Pan XXXXX się legitymuje, a czym innym jest dostęp do SI POBYT. W piśmie z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt IV MUW wyjaśnił, że: w związku z *wykonywaniem w Wydziale Spraw Cudzoziemców zadań Wojewody wynikających z ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tj. Dz. H. z 2021 r. poz. 2354 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1598 z późn. zm.), ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1697) oraz ustawy dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim i ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji występuje się jedynie do administratora systemu SI Pobyt o utworzenie kont dostępowych dla pracowników, przy użyciu których pracownicy wykonują zadania Wojewody w tym systemie. Pracownicy nie posiadają i nie posiadali odrębnych upoważnień organu do rejestracji wniosków i wydanych rozstrzygnięć w SI Pobyt. Wniosek o przyznanie dostępu jest składany za pośrednictwem panelu administracyjnego w SI Pobyt, gdzie wpisywane są dane pracownika (imię, nazwisko, nr PESEL, płeć i adres mailowy) i zakres uprawnień.*

(Dowód: akta kontroli - Tom V na str. 7 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 . nr WSC-1.6110.1.2022 pkt IV}

W kwestii wyjaśnienia zagadnienia „wykazu spraw zarejestrowanych w SI POBYT z zakresu uznania za repatrianta, w których wnioski wpłynęły w do MUW, w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2021 r.”, organ kontrolowany udzielił informacji w piśmie z dnia 14.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 r. W piśmie tym wyjaśniono, że: *narzędzie do generowania raportów w SI POBYT, Hurtownia Danych, uniemożliwia generowanie raportu spraw zarejestrowanych z zakresu uznania za repatrianta. Jednocześnie wykaz taki został wygenerowany z zakładki „wnioski/sprawy” w SI POBYT. Ponadto poinformowano, że statystyki, wykresy i raporty tworzy*

się cyklicznie lub doraźnie w celach diagnozowania jakości realizowanych zadań na podstawie rejestrów tematycznych wniosków prowadzonych w Wydziale.

(Dowód: akta kontroli - Tom V no str. 25-27 - pismo MUW z dnia 14.11.2022 t. nr WSC-1. 6110. 1.20221

W dniu 18.11.2022 r. zespół kontrolerów przeprowadził w siedzibie MUW, na podstawie art. 32 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, protokół oględzin procedury wprowadzania do SI POBYT wniosku o uznanie za repatrianta, w trakcie którego ustalono, co następuje:

Pracownik dokonujący rejestracji wniosku o uznanie za repatrianta loguje się do SI POBYT przy pomocy przydzielonego mu loginu i hasła. Po zalogowaniu wybiera zakładkę „wniosek” i wybiera typ rejestrowanej sprawy, tj. „uznanie za repatrianta”, następnie wybiera opcję „dodaj wniosek”, z kryteriów wybiera „pobyt” i za pomocą danych: data urodzenia, obywatelstwo i płeć wnioskodawcy ustala, czy dane wnioskodawcy zostały zarejestrowane już w SI POBYT. W protokołowanym przypadku dane wnioskodawcy figurowały już w SI POBYT, zatem pracownik ustalił jego historii pobytową i sporządził notatkę służbową, poprzez wydrukowanie historii pobytowej i włączenie do akt sprawy. W następnych krokach rejestracji wniosku wpisuje się datę wpływu, nr sprawy (nadany w punkcie obsługi klienta), rodzaj pobytu, podstawę prawną do uznania za repatrianta. Następnie wpisuje się dane obligatoryjne – imię, nazwisko, stan cywilny, płeć, obywatelstwo, narodowość. Kolejno wpisywane jest miejsce pobytu w RP – aktualne w dacie wpisywania wniosku. Następnie uzupełniane są dane dokumentu podróży. Jeśli są dzieci, uzupełnia się zakładkę: „małoletnie dzieci”. Po zatwierdzeniu rejestracji wniosku, generowany jest numer systemowy osoby, co kończy proces rejestracji wniosku. Na koniec drukowana jest informacja o poprawnej rejestracji wniosku w systemie, po czym następuje wylogowanie z systemu. Wszystkie wydruki wykonane w trakcie i po rejestracji wniosku załączone zostają do akt sprawy.

(dowód: akta kontroli - Tom IV no str. 2 - protokół oględzin z dnia 18.11.2022 r.)

W aktach wszystkich skontrolowanych spraw znajdują się wydruki treści rekordów z SI POBYT.

(dowód.- Tom IV na str. 2-89)

Ocena cząstkowa:

Obszar związany z rejestracją i wprowadzaniem do SI POBYT spraw o uznanie za repatrianta na podstawie art. 16 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy o repatriacji oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych uchybień.

Pozytywną ocenę uzasadniają.

- prawidłowa i bieżąca rejestracja wniosków o uznanie za repatrianta;
- prawidłowa i bieżąca rejestracja rozstrzygnięć w sprawach z wniosków o uznanie za repatrianta oraz innych zdarzeń przypisanych do danej sprawy.

Za nieprawidłowe uznano:

- brak przedstawienia imiennych upoważnień do dostępu do SI POBYT dla pracowników, którzy dokonują rejestracji wniosków i rozstrzygnięć;
- brak możliwości generowania raportu zarejestrowanych spraw z zakresu uznania za repatrianta.

VIII. Sprawowanie nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami o uznanie za repatrianta, w tym zapewnienie rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań.

W kontrolowanym okresie funkcje Dyrektora Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW pełniły następujące osoby:

- a) XXXXX w okresie: 22.06.2016 r. – 21.02.2018 r. W związku z przeniesieniem służbowym Pani Izabeli Szewczyk, akta osobowe zostały przekazane do innego urzędu
(dowód: Tom V no str. d9 - pismo MUW z dnia 01.12.2022 r. nr W5C-I.1610.1.2022)
- b) XXXXXX, w okresie: 01.09.2018 r. 30.09.2020 r. Posiadane upoważnienia:
- upoważnienie z dnia 24.07.2017 r. nr 179/1/2017, do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń, wynikające z §24 ust. 2 pkt 1-2) Regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz do prowadzenia pozostałych spraw określonych w § 31 Regulaminu.
(Dowód: Tom V na str. 79)
- c) XXXXX, w okresie: 15.10.2020 r. – 11.04.2022 r. Posiadane upoważnienia:
- upoważnienie z dnia 16.10.2020 r. nr 446/1/2020 do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń, w zakresie określonym § 22 ust. 2 Regulaminu Organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.
{Dowód: akta kontroli - Tom V na str. 70)
- d) XXXXX, od 12.04.2022 r. – nadal. Posiadane upoważnienia:
- upoważnienie z dnia 12.04.2022 r. nr 91/1/2022, do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. w zakresie określonym § 24 Regulaminu Organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;
(Dowód: Akta kontroli - Tom V na str. 71)

W kontrolowanym okresie funkcje Zastępcy Dyrektora Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW pełniły następujące osoby:

- a) XXXXX, w okresie: 21.07.2017 r. – 31.12.2018 r. Posiadane upoważnienia:
upoważnienie z dnia 01.03.2018 r. nr 83/1/2018, do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń, w zakresie określonym § 29 Regulaminu Organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;
(dowód- akta **kontroli** - Tom V na str. 76)
- b) XXXXX, w okresie: 01.01.2019 r. – 11.04.2022 r. Posiadane upoważnienia:
- upoważnienie z dnia 18.01.2019 r. nr 104/1/2019, do prowadzenia spraw, w szczególności do poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań oraz do udzielania dalszych upoważnień pracownikom Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW;
(Dowód: Akta kontroli - Tom V na str. 72)
- c) XXXXX, w okresie: 13.04.2022 r. – nadal. Posiadane upoważnienia:

- upoważnienie z dnia 21.04.2022 r. nr 148/1/2022, do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń, w zakresie określonym § 24 ust. 2 Regulaminu Organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;

(Dowód: Tom V na str. 73)

- upoważnienie z dnia 21.04.2022 r. nr 147/1/2022, do prowadzenia spraw, szczególności do poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań oraz do udzielania dalszych upoważnień pracownikom Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW.

(Dowód: Tom V na str. 74)

Realizacja zadań wynikających z ustawy o repatriacji w kontrolowanym okresie zajmowali się nasterowujący pracownicy:

a) X X X X X, inspektor wojewódzki, ekspert, w okresie: 01.01.2018 r. – 02.01.2020 r. Posiadane upoważnienia:

- zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 05.04.2018 r.

(Dowód: akta kontroli - Tom V na str. 107)

b) X X X X X, starszy specjalista, inspektor wojewódzki, w okresie: 05.04.2018 r. 30.06.2021 r. Posiadane upoważnienia:

- zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 05.04.2018 r.

- zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 17.09.2020 r.

(Dowód: akta kontroli – Tom V no str. 3-95)

c) X X X X X, administrator, starszy specjalista, w okresie: 01.07.2021 r. – 31.10.2021 r. Posiadane upoważnienia:

- zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 29.12.2021 r.

[Dowód- Tom V no str. 108]

d) X X X X X, inspektor wojewódzki, starszy inspektor wojewódzki, w okresie: 01.11.2021 r. – nadal. Posiadane upoważnienia:

- upoważnienie z dnia 01.03.2017 r. nr 11/2017 do przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w rejestrze PESEL;

- upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń nr WSC/6/2021 z dnia 17.12.2021 r., wynikające z §24 ust. 2 pkt 1-2) Regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;

- upoważnienie z dnia 06.12.2021 r. nr 164/3/2021 do wydawania zgody na wypożyczenie i wycofywanie z zasobu archiwum zakładowego MUW dokumentacji wytworzonej, zgromadzonej lub przekazanej przez Wydział Spraw Cudzoziemców;

- upoważnienie z dnia 05.09.2022 r. do przetwarzania danych osobowych;

- zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 29.12.2021 r.

(Dowód: akta kontroli - kom V na str. 96-106)

Aktualnie funkcję Kierownika Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji w Wydziale Spraw Cudzoziemców MUW pełni Pani X X X X X. Posiadane upoważnienia:

- upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń z dnia 29.11.2021 r. nr 408/1/2021, wynikające z §24 ust. 2 pkt 1-2) Regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;

- zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 04.11.2021 r.

{Dowód: akta kontroli - Tom V na str. 86-91}

Nadzór nad prawidłowością i terminowością wykonywania zadań w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW sprawuje Kierownik Oddziału. Określa kierunki działania pracowników odpowiedzialnych za poszczególne sprawy i monitoruje efekty podejmowanych działań. Zobowiązuje pracowników odpowiedzialnych za poszczególne sprawy do podnoszenia własnych kwalifikacji i rozwijania wiedzy koniecznej do należytego wykonywania zadań poprzez korzystanie z porad i opinii doświadczonych współpracowników.

Z wyjaśnień Kierownika Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji wynika, że jakkolwiek pracownicy dokładają wszelkich starań by sprawy załatwiane były bez zbędnej zwłoki i zgodnie z obowiązującymi przepisami, to wielozadaniowość Wydziału Spraw Cudzoziemców oraz stopień skomplikowania większości spraw indywidualnych, w powiązaniu z jednoczesną realizacją innych zadań, bieżącą obsługą klientów i dynamiczną sytuacją kadrową, generuje znaczne obciążenie pracą, które – nawet przy ponadstandardowym zaangażowaniu utrudnia wykonywanie obowiązków. Nie bez znaczenia jest również, że w kontrolowanym okresie w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji miały miejsce zmiany kadrowe, rzutujące na całościową sytuację Oddziału. Niemniej jednak, nawet, jeśli postępowanie administracyjne jest szczególnie skomplikowane, to zwłoka organu w załatwieniu sprawy, w terminie określonym w art. 35 kpa nie jest usprawiedliwiona. Obowiązek sygnalizacji ciąży na organie bez względu na przyczynę niezakończoności sprawy w terminie, a więc - stosownie do art. 36 § 2 kpa - musi być dopełniony także wówczas, gdy zwłoka w załatwieniu sprawy powstają z przyczyn niezależnych od organu. Nietrzymanie wyznaczonych terminów załatwienia spraw uznano za nieprawidłowość. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą naruszeniem uprawnień stron postępowania związanych z prawem do informacji (art. 9 kpa), a także naruszeniem zasady szybkości postępowania określonej w art. 12 kpa oraz ogólnej zasady zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej wyrażonej w art. 8 kpa. Za powyższe odpowiadali referenci spraw. Za nadzór nad realizacją zadań przez poszczególne stanowiska pracy w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji odpowiadać Kierownik tego Oddziału. Nadzór nad prawidłowym, efektywnym, terminowym i rzetelnym wypełnianiem obowiązków służbowych przez podległych pracowników należał, zgodnie Regulaminem Wewnętrznym - do Dyrektora Wydziału.

Znaczącą rolę w obszarze nadzoru dotyczącego prawidłowości i terminowości wykonywania zadań odgrywają szkolenia z zakresu prowadzenia postępowań administracyjnych, co pozwala pracownikom na pogłębienie i usystematyzowanie posiadanej wiedzy, a także podnoszeniu jakości prowadzonych postępowań. Dzięki szkoleniom pracownicy nabywają predyspozycji do samodzielnego i świadomego zarządzania postępowaniami.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r. pracownicy realizujący zadania związane z prowadzeniem postępowań o uznanie za repatrianta uczestniczyli w następujących szkoleniach z zakresu prowadzenia postępowania administracyjnego:

a) XXXXX - tytuł szkolenia: Kodeks postępowania administracyjnego – kompendium obowiązujących przepisów, data: 13 października 2021 r., podmiot organizujący szkolenie: Centrum Organizacji Szkoleń i Konferencji SEMPER, zakres szkolenia – w załączeniu; tytuł szkolenia: Praktyczne aspekty postępowania administracyjnego, data: 3 listopada 2021 r., podmiot organizujący szkolenie: Centrum Organizacji Szkoleń i Konferencji SEMPER, zakres szkolenia - w załączeniu.

XXXXX- tytuł szkolenia: Postępowanie administracyjne - w ramach służby przygotowawczej, data: 31 października 2018 r., podmiot organizujący szkolenie: BKO – trenerzy wewnętrzni, zakres szkolenia - brak danych

b) XXXXX - brak szkoleń z w/w zakresu.

c) XXXXX - brak szkoleń z w/w zakresu.

Pracownicy nie brali udziału w specjalistycznych szkoleniach z zakresu uznania za repatrianta. (dowód. akta kontroli - Tom V na str. 59-60 – pismo MUW z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych zespół kontrolerów zwrócił się z zapytaniem do MUW o wyjaśnienie, w jaki sposób składane są wnioski o uznanie za repatrianta (drogi wpływu wniosków do Urzędu, procedura przyjęcia i rejestracji wniosku oraz jego dekretacji na pracownika). Pismem z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt II MUW wyjaśnić, że: w związku z uruchomieniem w dniu 1 sierpnia 2021 r. w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji portalu cudzoziemca inPOL, który równocześnie stanowi rejestr tematyczny wniosków w Wydziale Spraw Cudzoziemców, dekretacja polega na tym, że pracownik odpowiedzialny za obieg dokumentów wyznacza za pośrednictwem portalu inPOL referenta sprawy. W rejestrze jest widoczne imię i nazwisko dekretującego oraz data i godzina wyznaczenia referenta. Odrębnej adnotacji w związku z dekretacją nie umieszcza się na dokumentach,

W okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 lipca 2021 r. rejestrem tematycznym wniosków był System Elektronicznego Obiegu Dokumentów ZETO, w którym pracownik odpowiedzialny za obieg dokumentów również wyznaczał referenta sprawy. Z kolei referent był obowiązany potwierdzić (akt przyjęcia sprawy do realizacji. System umożliwia generowanie metryk spraw, na których widnieją daty podejmowanych czynności. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie wprowadził kilka odrębnych sposobów składania wniosków o uznanie za repatrianta. Wniosek można złożyć osobiście w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji po wcześniejszym umówieniu się na konkretny dzień i godzinę poprzez portal cudzoziemca inPOL. Ponadto klienci mają możliwość składania wniosków w Biurze Podawczym Wydziału Spraw Cudzoziemców przy ul. Marszałkowskiej 3/5 w Warszawie oraz w Punkcie Obsługi Klienta przy pl. Bankowym 3/5 (Kancelaria Ogólna Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie). Dokumenty składane w tych komórkach organizacyjnych nie są weryfikowane i nie są potwierdzone za zgodność z oryginałem. Wniosek można również przelać pocztą na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Spraw Cudzoziemców Oddział Obywatelstwa i Repatriacji ul. Marszałkowska 3/5, 00-624 Warszawa.

Wniosek przesłany za pośrednictwem operatora pocztowego w pierwszej kolejności jest kierowany do Biura Podawczego Wydziału Spraw Cudzoziemców. identyczny obieg następuje w odniesieniu do wniosków złożonych w Kancelarii Ogólnej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

Pracownik odpowiedzialny za obieg dokumentów przejmuje wniosek znajdujący się w Biurze Podawczym wydziału oraz w ciągu jednego dnia robocze go rejestruje go w portalu cudzoziemca inPOL. dostępnie wyznacza za pośrednictwem portalu referenta sprawy, co jest aktualnie praktykowaną formą dekretacji, w celu przeprowadzenia postępowanie.

Ponadto, jak wynika z wyjaśnień MUW na temat obiegu dokumentacji: wniosek o uznanie za repatrianta można złożyć osobiście w Punkcie Obsługi Klienta Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji wyłącznie po wcześniejszym umówieniu się na konkretny dzień i godzinę poprzez portal cudzoziemca inPOL, pod warunkiem że uprzednio utworzyło się na portalu indywidualne konto. Portal pozwala prawidłowo i kompletnie wypełnić wniosek o uznanie za repatrianta, złożyć zeskanowane dokumenty do danej sprawy, które chciałoby/ się następnie przedstawić, umówić się na wizytę w celu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o także w dowolnym czasie i z dowolnego miejsca kontrolować status własnej sprawy. Punkt Obsługi Klienta jest umiejscowiony w budynku Wydziału Spraw Cudzoziemców tuż przy Urzędzie przy ul. Marszałkowskiej

3/5 w Warszawie. Jest to stanowisko 20 mieszczące się w pokoju A2. Aktualnie w Punkcie Obsługi Klienta są wykorzystywane dwa stanowiska, które obsługują klientów zgodnie z godziną pobrania biletu z biletomatu stacjonarnego w przypadku korzystania z usługi, jako jest dostępna za jego pomocą, np. uzupełnienie wniosku o dodatkowe dokumenty) i/lub zgodnie z terminem ustalonym w Portalu inPOL. W trakcie przyjmowania wniosku o uznanie za repatrianta

pracownik obsługi dokonuje jego wstępnej weryfikacji, sprawdza, czy wniosek został podpisany przez uprawnioną osobę oraz czy zawiera właściwy adres wnioskodawcy. W przypadku stwierdzenia braków w treści formularza, prosi o jego uzupełnienie. Następnie dokonuje uwierzytelnienia kopii dokumentów, pod warunkiem, że klient przedstawia sporządzoną

własnym zakresie kserokopię i okazuje oryginał dokumentu do wglądu. Udziela również niezbędnych wyjaśnień i wskazówek dotyczących postępowania o uznanie za repatrianta, zasad obsługi klientów Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji, informuje o funkcjach portalu cudzoziemca inPOL, odpowiada na inne ewentualne pytania klienta. Po zakończonej obsłudze pracownik odnotowuje wpływ wniosku na dziennej liście przyjętych spraw, zabezpiecza dokumentację przed niekontrolowanym ujawnieniem zawartych w niej danych Osobowych, natomiast przed zakończeniem pracy w Punkcie Obsługi Klienta przekazuje dzienną listę spraw wraz z przyjętymi dokumentami pracownikowi odpowiedzialnemu za obieg dokumentów. Następnego dnia pracownik odpowiedzialny za obieg dokumentów przydziela wniosek referentowi, który odpowiada za przebieg postępowania w sprawie o uznanie za repatrianta oraz przechowuje dokumentację sprawy do jej zakończenia. Natomiast Sekretariat Wydziału Spraw Cudzoziemców nie jest komórką organizacyjną powołaną w celach związanych z obiegiem dokumentacji odnoszącej się do zadań Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji. W Oddziale zadania te wykonuje pracownik odpowiedzialny za obieg dokumentów, który wpływające dokumenty rejestruje w Rejestrze Pism wpływających w systemie EZD, nadając numer RPW. Po zarejestrowaniu przesyłki w Rejestrze Pism wpływających na dokumencie umieszcza kod kreskowy (może również zeskanować dokument wraz z załącznikami). Zarejestrowany dokument przesyłki przekazuje na stanowisko referenta, a utworzoną koszulkę w systemie EZD - na jego konto w tym systemie. Rejestr Pism Wpływających i Rejestr Pism Wychodzących prowadzą się w systemie EZD.

(Dowód: akta kontroli - Tom V na str. 4-6, 12 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 r. nr W5C-1.6110.1.2022 pkt II, pkt XI}

Po analizie skontrolowanych spraw zauważono przypadki, że w ciągu kilku dni od złożenia wniosku Wnioskodawcy załączają do akt sprawy, na formularzu urzędowym, szereg dokumentów. W związku z tym zespół kontrolerów zwrócił się do MUW z prośbą o wyjaśnienie, skąd wnioskodawcy wiedzą jakie dokumenty należało uzupełnić skoro w aktach sprawy brak jest pisma zobowiązującego do uzupełnienia (np. sprawa nr W5C-1.6112.2.19.2021: wniosek wpłynął 10.12.2021 r. pismo z uzupełniającymi dokumentami z dnia 22.12.2021 r., a pismo organu do uzupełnienia z dnia 28.12.2021 r.) Pismem z dnia 28.11.2022 r. nr W5C-1.6110.1.2022 w pkt VIII MUW wyjaśnił, że: *Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie wprowadzić kilka odrębnych dróg udzielania informacji wnioskodawcom - w zależności od ich potrzeb - o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków stanowiących przedmiot postępowania,*

jakie jest już w toku bądź takiego, jakie będzie dopiero inicjowane. Do dyspozycji klientów jest obszernie i wnikliwie opracowana strona internetowa <https://www.gov.pl/web/uwmazowiecki/> obywatelstwo-polskie i repatriacja, która zawiera szczegółowe informacje o danym postępowaniu, np. uznaniu za repatrianta, warunkach, jakie należy w nim spełnić, wymogach co do dokumentów, ich formy, miejscu i sposobach składania wniosków oraz dokumentów

uzupełniających wnioski, przebiegu postępowania, terminie wyrocznic i o trybie odwoławczym. W razie dodatkowych pytań klienci mogą skorzystać z urzędowego (formularza kontaktowego <https://kontaktwsc.mazowieckie.pl/>), uzyskując niezwłocznie potrzebne informacje. W skład struktury Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji wchodzi też Punkt Obsługi klienta, gdzie podczas składania wniosków bądź dokumentów uzupełniających wnioski udziela

się szeregu innych pomocnych informacji. W Wydziale Spraw Cudzoziemców działa także specjalna infolinia. W związku z powyższym klient Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji może dysponować całkowitą, kompleksową i wielostronną wiedzą o postępowaniu bez względu na jego stadium, a tym samym może podejmować wszelkie usprawione działania mające na celu usunięcie stwierdzonych lub potencjalnych braków postępowanie. Postępowanie o uznanie za repatrianta jak wiele innych postępowań administracyjnych) jest wszczynane na wniosek strony, strona jest zainteresowana przeprowadzeniem takiego postępowania i uzyskaniem merytorycznego rozstrzygnięcia zgodnego z jej żądaniem. Strona ma więc prawo do przejawionej własnej inicjatywy poprzez przedstawianie w każdym czyste istotnych - w jej ocenie - środków dowodowych mogących służyć pozytywnemu załatwieniu sprawy
(Dowód: akta kontroli - kom V na str. 9-10 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 pkt VIII)

Dodatkowo, w trakcie prowadzonej kontroli zespół kontrolerów zapytał o sposób przyjmowania wniosków, gdyż nie wynika to jednoznacznie z akt sprawy. Pismem z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt IX MUW wyjaśnił, że: *przesyłki wpływające do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie opatruje się pieczęciami wpływu. Z odcisków pieczęci na przesyłkach (dokumentach) wynika, która z komórek organizacyjnych przyjmujących przesyłki przyjęło dany wniosek czy dokument. W Biurze Podawczym Wydziału Spraw Cudzoziemców przy ul. Marszałkowskiej 3/5 w Warszawie oraz w Punkcie Obsługi Klienta przy pl. Bankowym 3/5 (Kancelaria Ogólna Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie) dokument składa się osobiście lub korespondencyjnie. W Punkcie Obsługi Klienta Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji dokumenty można złożyć tylko osobiście. Oznacza to, że np. Biuro Podawcze Wydziału Spraw Cudzoziemców przy ul. Marszałkowskiej 3/5 w Warszawie odcisków pieczęci nie wpływa na nośnikach papierowych, które zawierają nazwę podmiotu (tj. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie), nazwę punktu kancelaryjnego (punkt Wydziału Spraw Cudzoziemców, dot. wpływu, o w przypadku osobistego składaniu dokumentów w pieczęć zawiera adnotacja o osobisty stawiennictwie, tj. „złożone osobiście”). Podaje się również informację o liczbie załączników. Ze względu na to, że do Punktu Obsługi Klienta Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji nie wpływa korespondencja za pośrednictwem operatora pocztowego lub kurierskiego, nie jest konieczne opatrywanie stosowanej w Oddziale pieczęci, tj. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie / Wydział Spraw Cudzoziemców / Oddział Obywatelstwa i Repatriacji / Wpłynęło dnia...”, dodatkową adnotacją „złożono osobiście“.*

(Dowód. akta kontroli - kom V no str. 10-11 - pismo MUW z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 pkt IX)

W związku z tym, że we wszystkich kontrolowanych sprawach w aktach brak było potwierdzenia wykonania dekretacji na pracownika i nie można było ustalić, w jakim okresie od wpływu wniosku do MUW pracownik przyjął na swój stan wniosek, poproszono o wyjaśnienie tej kwestii. Pismem z dnia 28.11.2022 r. nr WSC-1.6110.1.2022 w pkt X MUW wyjaśnił, że w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji czynności związane z obiegiem dokumentacji odnoszącej się do zadań oddziału wykonuje pracownik odpowiedzialny za obieg dokumentów, który dokonuje rejestracji w rejestrze tematycznym (tj. obecnie w portalu cudzoziemca inPOL, zaś poprzednio w systemie EOD ZETO wniosków przekazanych drogą korespondencyjną lub składanych osobiście w Biurze Podawczym Wydziału bądź Kancelarii Ogólnej Urzędu, przekazuje wniosków referentom (dekretuje) w celu przeprowadzenia postępowań, segreguje wpływające dokumenty celem przypisania ich referentom spraw, przechowujeienne listy spraw przyjmowanych w Punkcie Obsługi Klienta Oddziału, a związanej z nimi dokumentacji nadaje dalszy bieg, tj. wnioski dekretuje/ przypisuje referentom w rejestrze tematycznym (tj. portalu cudzoziemca inPOL), zaś wpływające dokumenty nie rejestruje w Rejestrze Pism Wpływających w systemie EZD, nadając numer RPW. Zarejestrowany dokument (przesyłki) przekazuje na stanowisko referenta, a utworzoną koszulkę w systemie EZD – no jego konto w

*tym systemie. Dekretacji również dokonuje się w systemie EZD. system EZD daje możliwość szczegółowego śledzenia historii obiegu pism i dokumentów oraz czynności, które były podejmowane na poszczególnych stanowiskach pracy i przez poszczególnych pracowników. Przypisania referentom spraw w rejestrze tematycznym (tj. portalu cudzoziemca inPOL, czy wcześniej w badanym okresie w systemie -OD ZE70} nie odnotowuje się na dokumentach ze względu na to, że taka czynność jest de facto nieistotna z uwagi na tok postępowania i załatwienie sprawy. Podobnie jak odstąpiono od umieszczania dekretacji dokonanej w systemie EZD w formie odrębnej adnotacji na wpływających pismach i dokumentach.
(Dowód. akta kontroli - Tom V na str. 11 - pismo MSR z dnia 28.11.2022 t. nr WSC-1.6110.1.2022 pkt X)*

Jednym z narzędzi kontroli terminowości wykonywania zadań są wykorzystywane narzędzia teleinformatyczne, w tym zwłaszcza rejestry tematyczne wniosków, które umożliwiają bieżące ustalanie kolejności wykonywania zadań z uwagi na terminy określone w przepisach prawa.

W okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. usprawniono funkcjonowanie komórki organizacyjnej poprzez wyposażenie części stanowisk pracy, w tym stanowiska odpowiedzialnego za realizację zadań w omawianym zakresie, w nowoczesne narzędzia technologiczne, jak nowe komputery, drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, co poprawiło jakość zarządzania terminami w prowadzonych postępowaniach.

Istotne z perspektywy dbałości o prawidłowość i terminowość wykonywania zadań w zakresie uznawania za repatrianta jest wyznaczenie jednego pracownika w pełni odpowiedzialnego za tę procedurę. Wynika to nie tyle z ilości tego rodzaju spraw prowadzonych w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie, ile z faktu, że sytuacja taka stanowi gwarant uniknięcia nieporozumień, nieścisłości, rozbieżności i uchybień w prowadzeniu postępowań oraz w kształtowaniu linii orzeczniczej organu.

Systematycznie stosowanym narzędziem kontrolnym Dyrektora Wydziału i Kierownika Oddziału w celu rozpoznania jakości i terminowości wykonywanych zadań, w tym zadań w zakresie uznawania za repatrianta, są cyklicznie sporządzane statystyki i raporty tworzone na podstawie rejestrów tematycznych wniosków.

Potwierdzono, że we wszystkich badanych sprawach Kierownik Oddziału Obywatelstwa i Repatriacji sprawował właściwy nadzór nad rozpatrywaniem spraw przez podległych pracowników. Niemniej jednak, w zbadanych sprawach stwierdzono pewne nieprawidłowości związane z niedotrzymaniem wyznaczonych terminów załatwienia spraw oraz uchybieniem obowiązkowi określonemu w art. 79a kpa. Biorąc, jednakże pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości nie rzutowały na poziom wydawanych rozstrzygnięć, powyższe przypadki niewystarczającego nadzoru uznano za uchybienie.

Ocena cząstkowa:

Obszar związany ze sprawowaniem nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o uznanie za repatrianta, w tym zapewnieniem rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań oceniono pozytywnie.

Pozytywną ocenę uzasadniają:

- podejmowane próby zapewnienia adekwatnej struktury etatowej w Oddziale Obywatelstwa i Repatriacji;
- określenie zakresu zadań delegowanych poszczególnym pracownikom;
- zapewnienie ciągłości realizacji zadań poprzez ustanowienie systemu zastępstw;
- dobór profesjonalnej kadry realizującej zadania objęte zakresem kontroli.

Zalecenia i wnioski:

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia postępowań prowadzonych w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie, w zakresie uznania za repatrianta, wnoszę o:

1. Podjęcie działań zmierzających do załatwiania spraw w wyznaczonych terminach, zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz zgodnie z art. 36, zawiadamiania stron o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.
2. Podjęcie działań zapewniających prowadzenie postępowań bez przewlekłości (art. 37 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).
3. Wdrożenie skutecznych narzędzi zapewniających ciągłość działania organu w prowadzonych postępowaniach o uznanie za repatrianta, co wpłynie na wydawanie decyzji bez zbędnych opóźnień.
4. Wdrożenie skutecznych narzędzi nadzoru nad rzetelnym zbieraniem i rozpatrywaniem całego materiału dowodowego przez pracowników realizujących zadania związane z uznaniem za repatrianta.
5. Podjęcie działań zapewniających wskazywanie właściwej podstawy prawnej w pismach kierowanych do stron postępowania oraz w wydawanych orzeczeniach.
6. Każdorazową realizację obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 1 i 2 RODO, we wszystkich prowadzonych postępowaniach o uznanie za repatrianta.
7. Zapewnienie niezwłocznej reakcji organu prowadzącego postępowania o uznanie za repatrianta w przypadkach bezczynności Konsula w prowadzonych przez niego postępowaniach z zakresu stwierdzenia polskiego pochodzenia.
8. Każdorazowe zachowywanie w aktach prowadzonych postępowań kopert nadawczych, jeżeli wniosek wpłynął do organu za pośrednictwem poczty polskiej lub oznaczanie wniosków, które zostały złożone przez stronę osobiście w siedzibie organu, stemplem z datą i jednoznaczną informacją iż wniosek został złożony osobiście.
9. Wdrożenie systemu pisemnej dekretacji na pracownika (opatrzonej datą) wniosku o uznanie za repatrianta oraz dekretacji wszelkiej korespondencji wpływającej do danej sprawy, a także wprowadzenie systemu rejestrów wpływającej korespondencji w taki sposób, aby pracownik mógł pisemnie lub elektronicznie potwierdzić jej odbiór w konkretnym dniu.
10. Zapewnienie posiadania stosownych upoważnień imiennych w zakresie dostępu do SI POBYT przez pracowników, którzy dokonują rejestracji wniosków o uznanie za repatrianta i wydanych decyzji.
11. Podjęcie działań zmierzających do umożliwienia generowania z SI POBYT raportów spraw z zakresu uznania za repatrianta.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, uprzejmie proszę Pana

Wojewodę o przedstawienie — w terminie do 30 dni od otrzymania niniejszego dokumentu

— informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
Z upoważnienia
Dyrektor
Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji
MSWiA
Marek Zieliński

Wykonano w 2 egz.:
Egz. Nr 1 – MUW
Egz. Nr 2 – aa